

Κότσικα 1<sup>Α</sup> & Πατησίων, 10434, Αθήνα  
[www.epant.gr](http://www.epant.gr) [contact@epant.gr](mailto:contact@epant.gr) 2108809101

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Μήνυμα Προέδρου
2. Η νέα δομή της Ε.Α.
3. Εστίαση στην σύγχρονη και πραγματική οικονομία.
4. Δραστηριότητα της Επιτροπής
5. Κλαδικές Έρευνες
6. Βιώσιμη Ανάπτυξη και Ανταγωνισμός
7. Η ψηφιακή επανάσταση της Ε.Α.
8. Ομάδα κρούσης COVID-19
9. Ανταγωνισμός και Ψηφιακή Οικονομία
10. Χαρτογράφηση κλάδων & αγορών
11. Εξωστρέφεια
12. Ενίσχυση της Διαφάνειας στην Ε.Α.
13. Τα διεθνή ΜΜΕ για την Ε.Α.
14. Συνεργασίες της Επιτροπής
15. Συμμετοχές σε Συνέδρια



Ιωάννης Λιανός,  
Πρόεδρος Ε.Α.

## Μήνυμα Προέδρου

### .. Ένας χρόνος

Καθώς αρχίζει η νέα «ακαδημαϊκή» και η «δικαστική» χρονιά, καλό είναι να εστιάσουμε την προσοχή μας στη πορεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού τον τελευταίο χρόνο και τις σημαντικές αλλαγές που έγιναν στον τρόπο λειτουργίας της και αρχίζουν πλέον να φέρουν αποτελέσματα στην απόδοσή της.

Το τεύχος αυτό του Ενημερωτικού Δελτίου εστιάζει σε κάποιες από τις μεταρρυθμίσεις που εφαρμόστηκαν και στις επενδύσεις που έγιναν για να βελτιωθεί η απόδοση της Επιτροπής Ανταγωνισμού έτσι ώστε να μπορέσει να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των καταναλωτών, της υγιούς επιχειρηματικότητας και των πολιτών.

..συνέχεια στην επόμενη σελίδα



## Μήνυμα Προέδρου

Το έργο αυτό αναπτύχθηκε στη βάση τεσσάρων αξόνων:

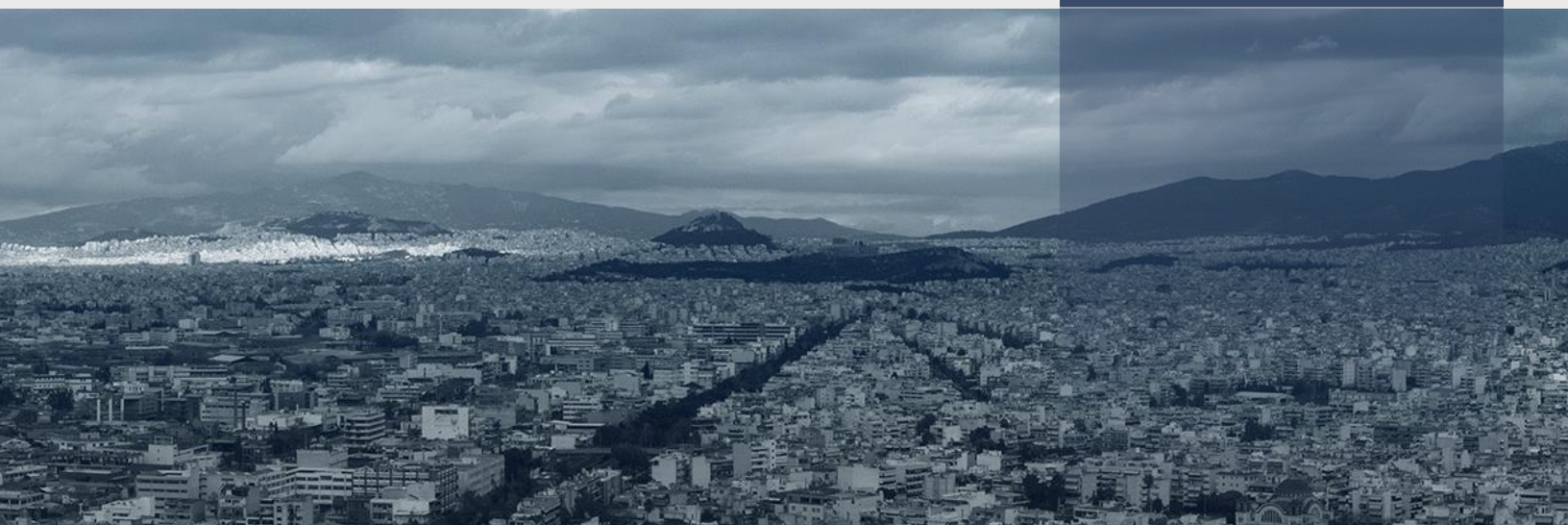
- Αναδιοργάνωση της Επιτροπής για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της
- Εστίαση στη σύγχρονη, πραγματική οικονομία
- Ενίσχυση της λογοδοσίας και διαφάνειας
- Μεγαλύτερη εξωστρέφεια της Επιτροπής Ανταγωνισμού

Η προηγούμενη περίοδος χαρακτηρίστηκε από εντατικές αλλαγές με την εκπόνηση ενός σχεδίου μεταρρυθμίσεων για την αναγκαία τομή στον τρόπο με τον οποίο δουλεύει η Επιτροπή Ανταγωνισμού με στόχο την ενίσχυση της αποτρεπτικής της ισχύος.

Αυτός ο στόχος δεν μπορεί να επιτευχθεί από μία αμιγώς γραφειοκρατική υπηρεσία, η οποία μόνο ασχολείται με την διεκπεραίωση υποθέσεων, όσο καλή και εάν είναι η ποιότητα του προσωπικού της και όσο γρήγορα και αποτελεσματικά αυτές οι υποθέσεις και αν ολοκληρώνονται, πράγμα το οποίο δεν φαίνεται να συνέβαινε μέχρι πρότινος, αλλά από μία δυναμική τεχνοκρατική υπηρεσία, η οποία βασίζεται σε ικανότητες οικονομικής ανάλυσης και πρόβλεψης μέσω της ανάλυσης μεγάλων βάσεων δεδομένων με σκοπό να δρα αποτρεπτικά όσο και προληπτικά έναντι αντί-ανταγωνιστικών πρακτικών και δομών αγοράς που ενέχουν τους μεγαλύτερους κινδύνους αντί-ανταγωνιστικών αποτελεσμάτων.

Θεωρούμε ότι η Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι ένας κομβικός φορέας για την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, και μπορεί να συνεισφέρει σε μια πιο δίκαιη κατανομή της αναπτυξιακής προστιθέμενης αξίας, κάτι το οποίο θα βοηθήσει τη βιωσιμότητα της ανάπτυξης και θα συνεισφέρει στην κοινωνική συνοχή.

..συνέχεια στην επόμενη σελίδα





## Μήνυμα Προέδρου

Για να μπορέσει να ασκήσει την αποστολή της με αξιώσεις, ο θεσμικός ρόλος, αλλά και οι δυνατότητες της Επιτροπής Ανταγωνισμού σε πόρους, ανθρώπινους, τεχνολογικούς και οικονομικούς πρέπει άμεσα να ενισχυθούν. Αυτό θα μπορέσει να επιτρέψει ένα πολυετή (σε βάθος 3 ετών) προγραμματισμό της ολικής αναβάθμισης της Επιτροπής, τόσο όσον αφορά την αποτελεσματικότητα της (περισσότερο output με λιγότερο input), αλλά και όσον αφορά την ενίσχυση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων του έργου της.

Μέσα σε 12 μήνες, η Επιτροπή Ανταγωνισμού έκανε άλματα προόδου, βασικά ξεπερνώντας τα προβλήματα που ταλάνιζαν τη λειτουργία της για πλέον των δύο δεκαετιών, ειδικότερα την ύπαρξη ενός σημαντικού αριθμού παλαιών εκκρεμών υποθέσεων με μία πολύ αργή απονομή δικαιοσύνης, της τεχνολογικής της καθυστέρησης, και της έλλειψης κουλτούρας διεπιστημονικής συνεργασίας με βάσει ξεκάθαρους στόχους.

Οι επόμενοι 12 μήνες θα είναι κομβικοί για την μετάλλαξη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, αλλά και όλου του εθνικού νομικού πλαισίου για την προστασία του ανταγωνισμού, σε ένα πρότυπο, όχι μόνο για τις χώρες της Ευρώπης αλλά και παγκοσμίως. Αυτό προϋποθέτει και μία σοβαρή επένδυση της Πολιτείας στους ανθρώπινους και υλικούς πόρους της Επιτροπής Ανταγωνισμού, κάτι το οποίο η Πολιτεία έχει αμελήσει διαχρονικά.

Παρά την μακροχρόνια οικονομική κρίση και την παρούσα υγειονομική κρίση, η οικονομική ενίσχυση της Επιτροπής Ανταγωνισμού εγγυόμαστε ότι θα φέρει πολλαπλασιαστικά οφέλη σε παραγωγικούς και εξωστρεφείς κλάδους της οικονομίας και σε νευραλγικούς για την οικονομία τομείς (ψηφιακές και τραπεζικές αγορές, υγεία κ.λπ).

Ελπίζουμε αυτή η ευκαιρία και οι προσπάθειες της Επιτροπής Ανταγωνισμού και του προσωπικού της τους τελευταίους μήνες να μην χαθούν.





## Η νέα δομή της Επιτροπής Ανταγωνισμού τέθηκε σε ισχύ

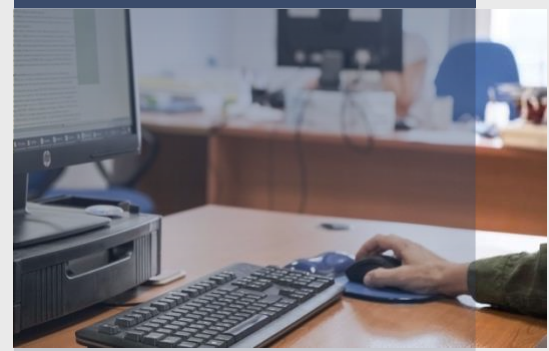
Η οργάνωση μίας τεχνοκρατικής Επιτροπής Ανταγωνισμού (Ε.Α.) προϋποθέτει τη δημιουργία δομών που προωθούν τη διεπιστημονικότητα, τη συλλογή, ανάλυση και αξιοποίηση πληροφοριών (intelligence), την «έξυπνη» (smart) χρησιμοποίηση των εργαλείων που διαθέτει η Επιτροπή Ανταγωνισμού και τη δημιουργία στους πολίτες και τις επιχειρήσεις μίας κουλτούρας συμμόρφωσης προς το δίκαιο του ανταγωνισμού, η οποία δεν θα βασίζεται μόνο σε μία κατασταλτική λογική, αλλά και σε μία ενεργητική προώθηση του ανταγωνισμού σε διάφορους φορείς της αγοράς, με κατανόηση, από την πλευρά της Επιτροπής Ανταγωνισμού, των καινούριων επιχειρηματικών μοντέλων της ψηφιακής οικονομίας.

Με ομόφωνη απόφαση της Ολομέλειας της Αρχής, με τη συμφωνία των εκπροσώπων των εργαζομένων, ψηφίστηκε ο νέος Οργανισμός της Επιτροπής, ο οποίος θα τεθεί σε ισχύ με την δημοσίευση του στο ΦΕΚ τις προσεχείς ημέρες. Η αλλαγή της δομής της Ε.Α. υπήρξε ένας από τους πρώτους στόχους της νέας διοίκησης, ήδη από τον Σεπτέμβριο 2019. Η προσπάθεια μετάλλας έγινε με τη συνεργασία όλου του προσωπικού, μέσω μίας πρωτοφανούς για δημόσια υπηρεσία διαδικασίας εσωτερικής, αλλά και εξωτερικής διαβούλευσης, η οποία οργανώθηκε σε μία περίοδο 12 μηνών.

Το πρώτο στάδιο αυτής της σημαντικής μεταρρύθμισης επέτρεψε στη διοίκηση να σχηματίσει ύστερα από διεξοδικές συναντήσεις με τις διάφορες οργανικές μονάδες της Ε.Α. μία ξεκάθαρη άποψη για τα προβλήματα της υπάρχουσας δομής και τις οργανωτικές δυσκολίες και τα φτωχά αποτελέσματα που είχε. Αυτό το στάδιο ακολούθησε μία πρώτη πρόταση της διοίκησης και συζήτηση με όλο το προσωπικό σε αλληπάλληλες συνεδριάσεις με τη διοίκηση, για τη φιλοσοφία της μεταρρύθμισης και της νέας δομής. Με βάση αυτές τις συζητήσεις, η διοίκηση ετοίμασε ένα σχέδιο με τις βασικές αρχές για τον σχεδιασμό της νέας δομής, το οποίο συζητήθηκε στην και ψηφίστηκε από την Ολομέλεια της Ε.Α. .

Το δεύτερο στάδιο της μεταρρύθμισης προχώρησε με τον διορισμό από τον πρόεδρο της Ε.Α. μίας ομάδας εργασίας, στην οποία επίσης συμμετείχαν και εκπρόσωποι των σωματείων των εργαζομένων της Αρχής, η οποία εκπόνησε ένα λεπτομερές σχέδιο νέου Οργανισμού. Αυτό, ύστερα από συζήτηση με τη διοίκηση, μετουσιώθηκε σε ένα σχέδιο που κατατέθηκε στην Ολομέλεια της Αρχής και ψηφίστηκε, πάλι ομόφωνα (επίσης και αυτή τη φορά με την ψήφο των εκπροσώπων των εργαζομένων).

Ο νέος Οργανισμός της Ε.Α. φέρνει μία σημαντική δομική αλλαγή στον τρόπο λειτουργίας της: δημιουργούνται μικτές τομεακές διευθύνσεις. Σε αντίθεση δηλαδή με το προηγούμενο καθεστώς και κατά τα διεθνή πρότυπα, νομικοί και οικονομολόγοι θα δουλεύουν μαζί. Οι διευθύνσεις αυτές θα παρακολουθούν συστηματικά τους διάφορους τομείς της αγοράς και θα μπορούν να επεμβαίνουν με πιο αποτελεσματικό τρόπο (είτε με αυτεπάγγελτες έρευνες είτε με κλαδικές έρευνες είτε με κανονιστικές παρεμβάσεις), δίνοντάς τη δυνατότητα στην Ε.Α. να εστιάσει - ακόμα και προληπτικά σε πολλές περιπτώσεις - σε προβλήματα ανταγωνισμού και στρεβλώσεις.





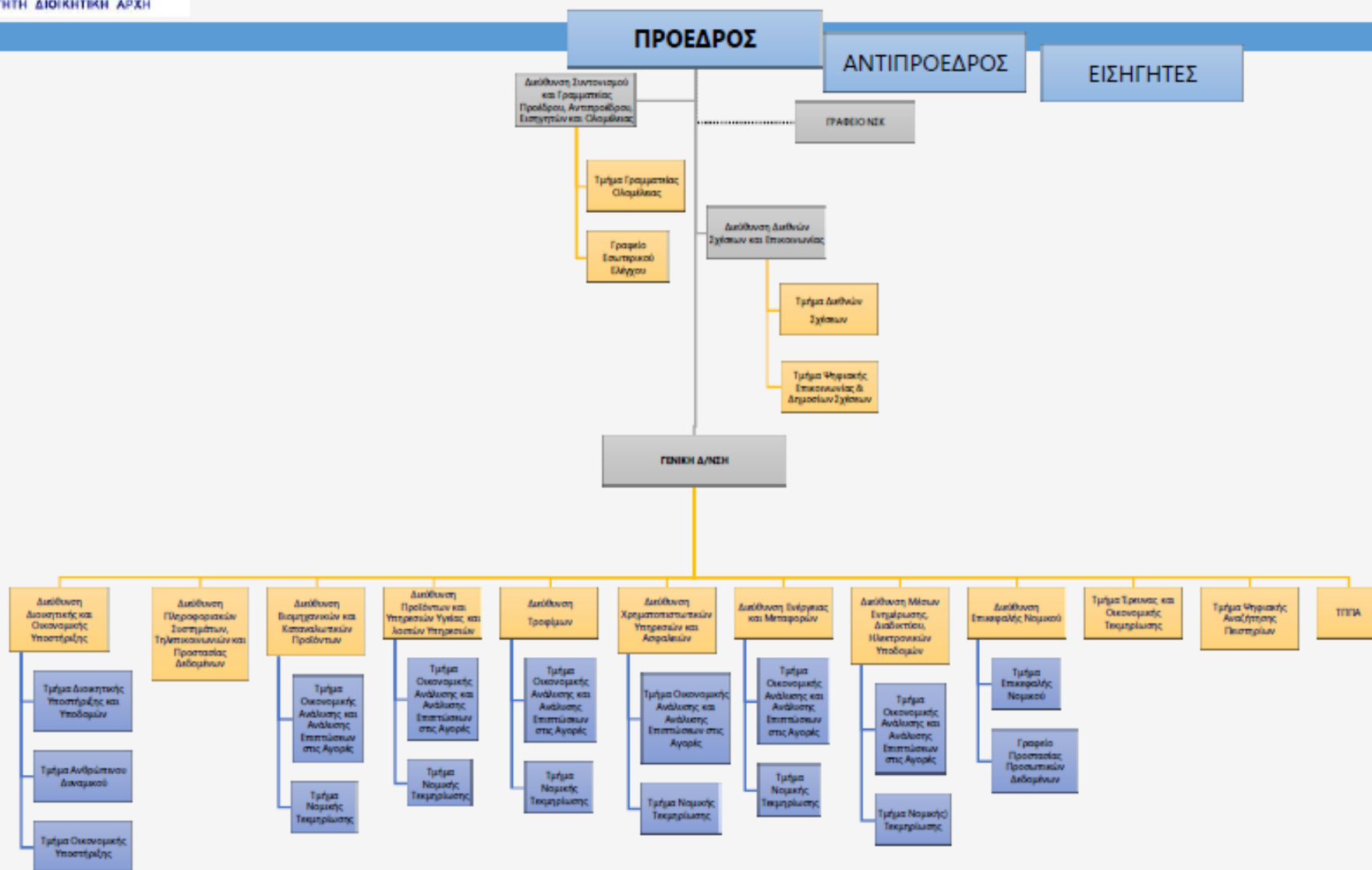
Το τρίτο στάδιο περιελάμβανε τον δημοσιονομικό έλεγχο από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και την υπογραφή του Οργανισμού από τον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών και την ψήφιση του τελικού σχεδίου του Οργανισμού από την Ολομέλεια, πάλι ομόφωνα και με τη σύμφωνη γνώμη, για τρίτη φορά, των εκπροσώπων των εργαζομένων.

Εκτός από τη δημιουργία τομεακών διευθύνσεων, και των οριζοντίων τμημάτων για την οικονομική τεκμηρίωση και τη ψηφιακή αναζήτηση στοιχείων, υπάρχει ειδική πρόβλεψη στον Οργανισμό για την περαιτέρω προστασία των διαδικαστικών δικαιωμάτων των μερών, με τη δημιουργία μίας διεύθυνσης επικεφαλής νομικού. Η διεύθυνση αυτή θα έχει κατά κύριο λόγο τη δυνατότητα νομικού ελέγχου σε δεύτερο στάδιο, με έμφαση στην ορθή τήρηση των διαδικασιών και το σεβασμό των δικαιωμάτων των μερών, χωρίς να αποτελεί μέρος της ομάδας της υπόθεσης. Με τον τρόπο αυτό, διασφαλίζεται η ορθότητα της διαδικασίας και μειώνονται οι πιθανότητες να ακυρωθούν οι αποφάσεις της Επιτροπής από τα δικαστήρια για διαδικαστικούς λόγους.

Επίσης, από τις αρχές Οκτωβρίου, κατόπιν σχετικής τροποποίησης στον Ν 3959/2011 στις 31.07.2020 (παρ.1 Άρθρο 67 Ν 4714/2020), ξεκίνησε να λειτουργεί στην Επιτροπή, Γραφείο Νομικού Συμβούλου με αρχικά τρεις συνεργάτες, οι οποίοι θα παρακολουθούν τις δικαστικές υποθέσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού, ενώ διατηρείται επίσης η δυνατότητα προσφυγής σε εξωτερικούς δικηγόρους σε ορισμένες περιπτώσεις.

Η φιλοσοφία της νέας δομής είχε αναλυθεί διεξοδικά στο προηγούμενο τεύχος του Newsletter/Ενημερωτικού Δελτίου (τεύχος 2, Απρίλιος 2020, σελ. 15-17).

Δημιουργούνται επίσης αμιγώς τεχνοκρατικές δομές, όπως το τμήμα Ερευνών και Οικονομικής Τεκμηρίωσης και το τμήμα Ψηφιακής Αναζήτησης Πειστηρίων, οι οποίες θα «τρέξουν» τον οικονομικό και ψηφιακό μετασχηματισμό της Επιτροπής Ανταγωνισμού, και μία διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων και Επικοινωνίας για την ενίσχυση της εξωστρέφειας της Επιτροπής Ανταγωνισμού.



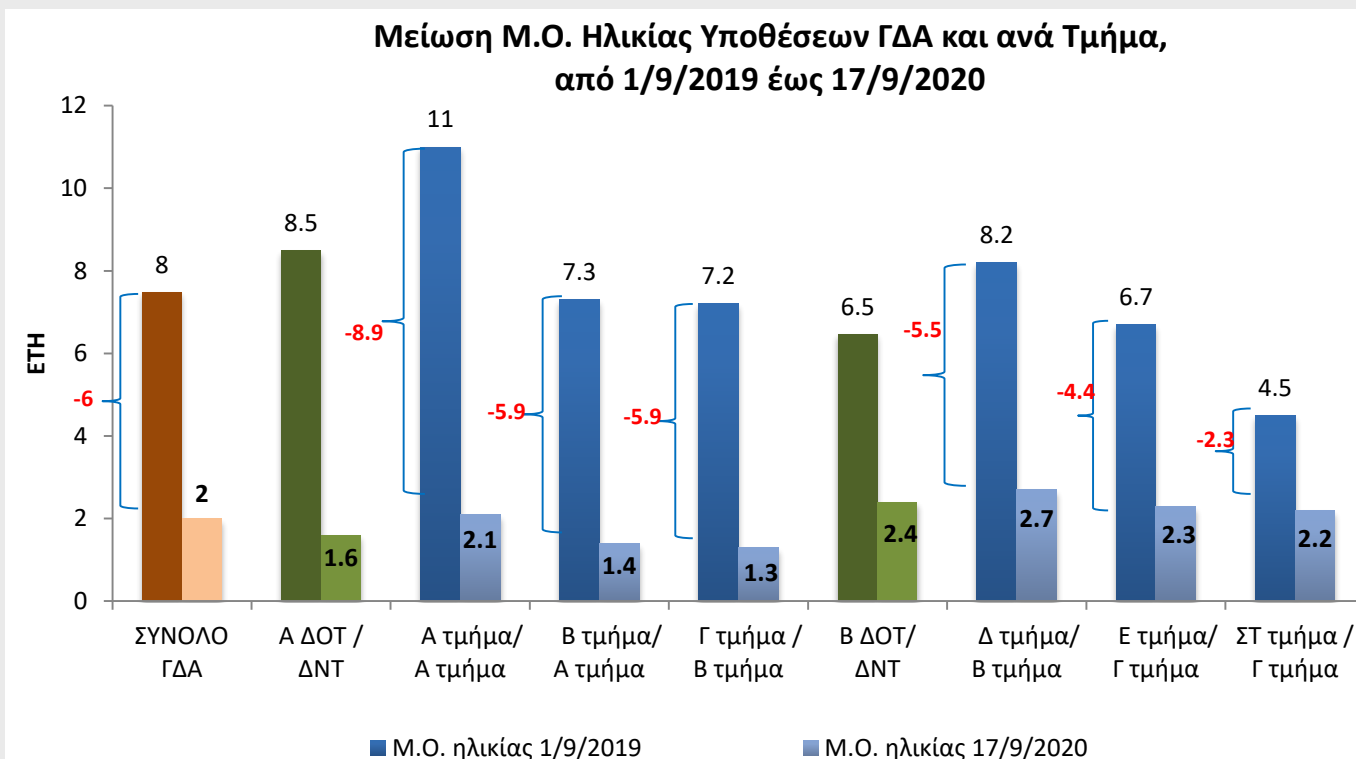


## Η Ε.Α. εστιάζει στην σύγχρονη και πραγματική οικονομία

Μεγάλη προσπάθεια αναλώθηκε τους τελευταίους 12 μήνες για να μπει μία τάξη στις εκκρεμείς υποθέσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού, οι οποίες αποτελούσαν για πολλά χρόνια ένα σημαντικό βάρος και τροχοπέδη στην αποτελεσματικότητα της Υπηρεσίας. Υποθέσεις οι οποίες είχαν κατατεθεί στην Επιτροπή από τα τέλη της δεκαετίας του 1990, αρχές 2000 είχαν εξεταστεί αποσπασματικά επί πολλά χρόνια χωρίς κάποια προσπάθεια συντονισμένης αξιολόγησης της υπόθεσης (case management), ώστε να φέρουν αποτέλεσμα.

Μετά από μία σημαντική προσπάθεια του προσωπικού, σε νέες οργανωτικές βάσεις, η Ε.Α. κατάφερε να αξιοποιήσει εκείνες από τις υποθέσεις που είχαν ενδείξεις παραβατικής συμπεριφοράς και που η ολοκλήρωσή τους θα είχε σημαντικό αντίκτυπο για τον ανταγωνισμό στην αγορά και να αρχειοθετήσει εκείνες οι οποίες δεν έθεταν τέτοια ζητήματα με συνέπεια να τεθεί στο αρχείο της Υπηρεσίας πλήθος υποθέσεων και να μειωθεί σημαντικά ο μέσος όρος ηλικίας των εν εξελίξει υποθέσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού: από τα περίπου 8 έτη που ήταν τον Σεπτέμβριο του 2019 σε 2 τον Σεπτέμβριο 2020 με την ολοκλήρωση πλέον των 120 υποθέσεων τους τελευταίους 12 μήνες (Γράφημα 1).

Γράφημα 1

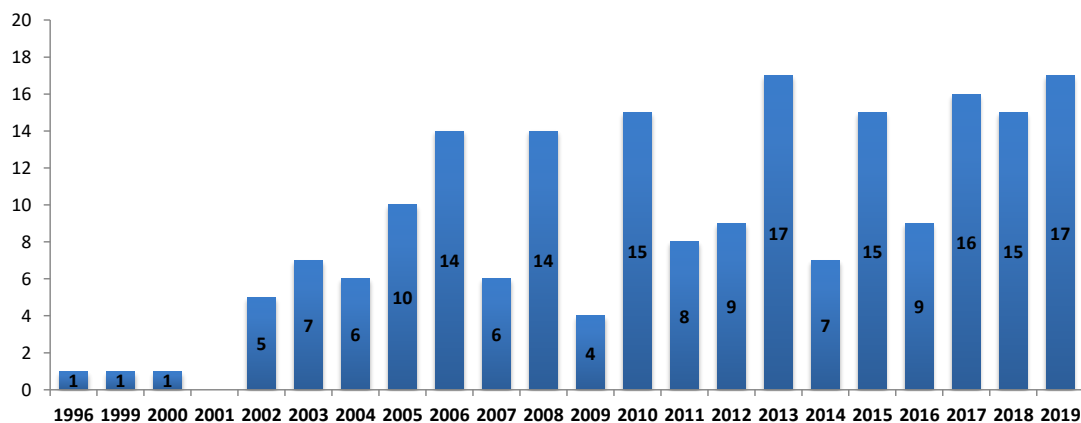




Αυτό το σημαντικό αποτέλεσμα επιτεύχθηκε όχι μόνο επειδή η Επιτροπή έκλεισε παλιές υποθέσεις, αλλά επειδή επίσης άνοιξε και πολλές καινούριες, περισσότερες από κάθε άλλη περίοδο στη σύγχρονη ιστορία της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Η κατάσταση των εκκρεμουσών υποθέσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού τον Σεπτέμβριο 2019 (όταν ανέλαβε η νέα διοίκηση της Αρχής) παρουσιάζεται στο Γράφημα 2, ενώ το Γράφημα 3 παρουσιάζει την κατάσταση των εκκρεμουσών υποθέσεων τον Σεπτέμβριο 2020.

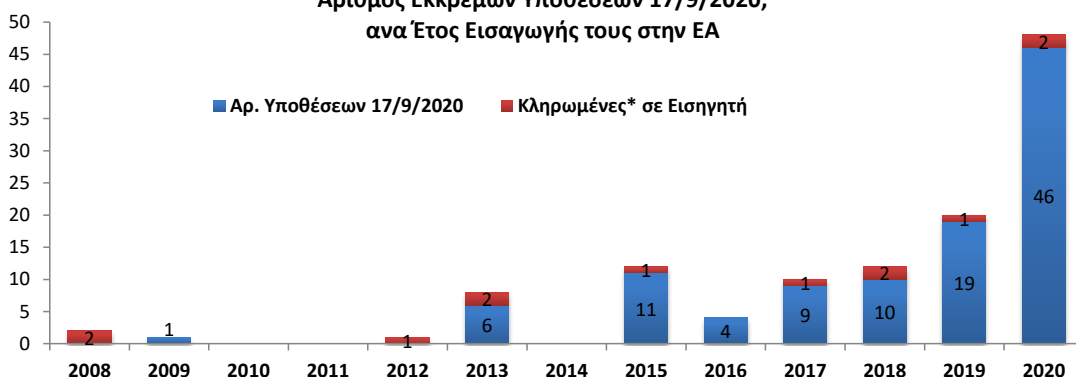
Γράφημα 2

Αριθμός Εκκρεμών Υποθέσεων 1/9/2020,  
ανα Έτος Εισαγωγής τους στην ΕΑ



Γράφημα 3

Αριθμός Εκκρεμών Υποθέσεων 17/9/2020,  
ανα Έτος Εισαγωγής τους στην ΕΑ

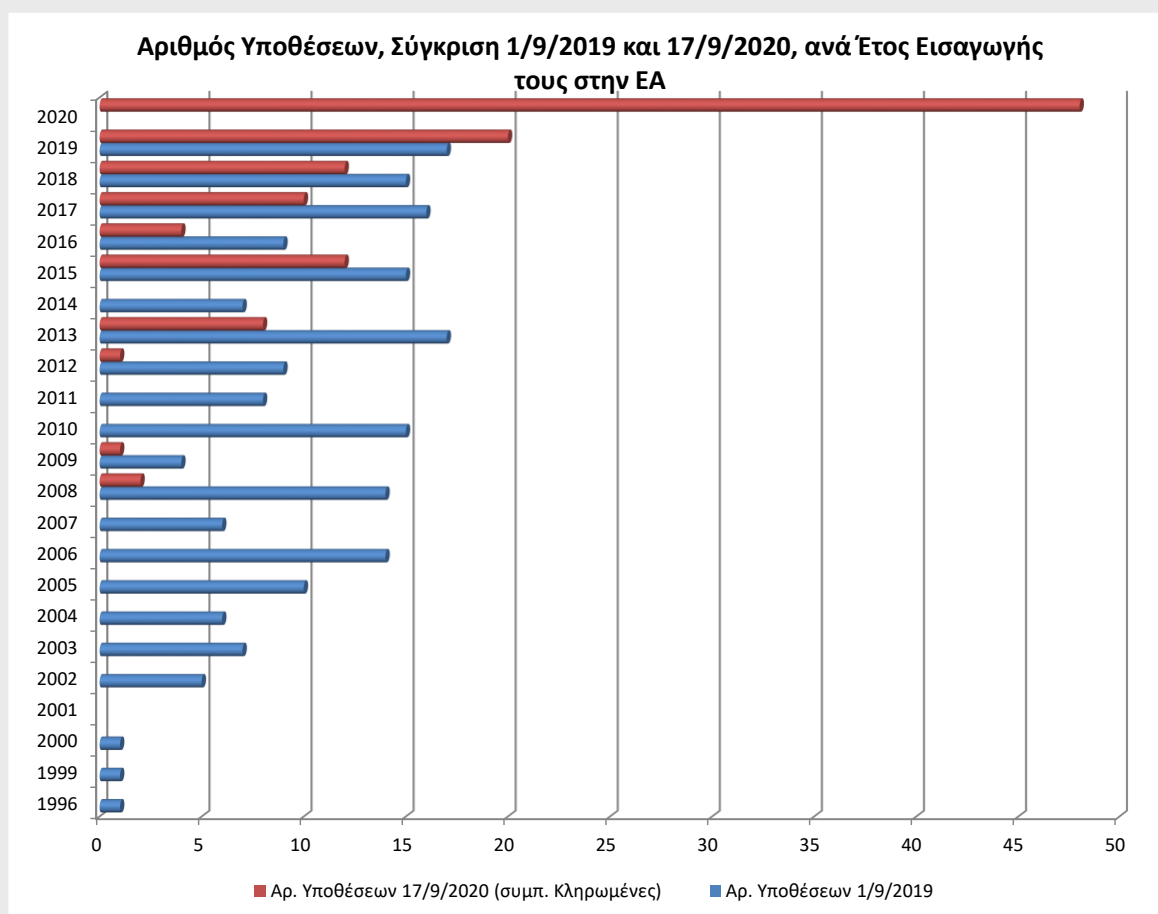


\* Οι κληρωμένες υποθέσεις σε εισηγητή έχουν χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης τέσσερις μήνες, με δυνατότητα παράτασης δύο μήνες κατόπιν έγκρισης του Προέδρου ΕΑ.



Πλέον το σημαντικότερο ποσοστό εκκρεμουσών υποθέσεων (περίπου 70%) της Ε.Α. έχουν ανοίξει τα τελευταία δύο έτη (2019 και 2020), με το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών των υποθέσεων να έχει δρομολογηθεί κατά τη διάρκεια της προεδρίας του καθηγητή Ιωάννη Λιανού (βλ. Γράφημα 4).

Γράφημα 4



Με αρωγό τις καινούριες μεθόδους διοίκησης που εφαρμόστηκαν, και με τη σημαντική εμπειρία που έχει πλέον αποκομίσει το προσωπικό στην κουλτούρα αποτελεσματικότητας και case management, η Επιτροπή σκοπεύει να διατηρήσει αυτούς τους ρυθμούς για τα επόμενα χρόνια και να προχωρήσει σε μία εφαρμογή του δικαίου ανταγωνισμού στην Ελλάδα που να είναι αποτελεσματική, και να δρα αποτρεπτικά.

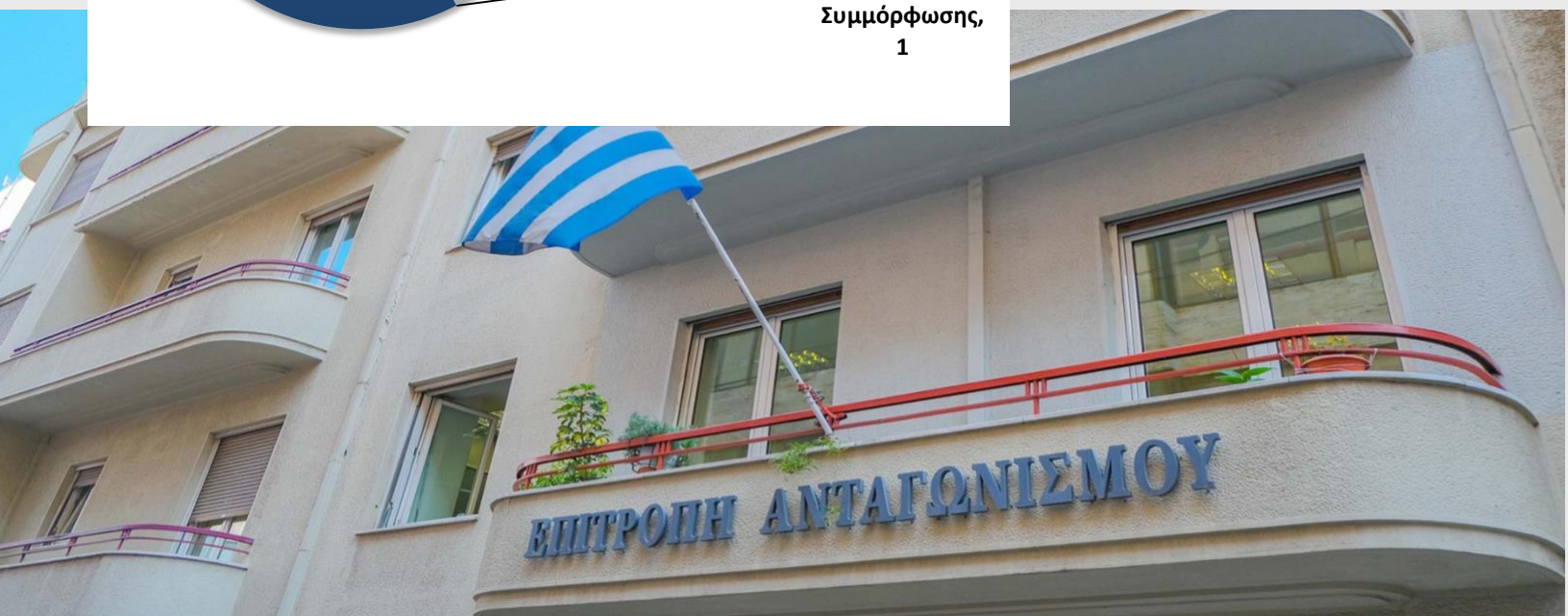
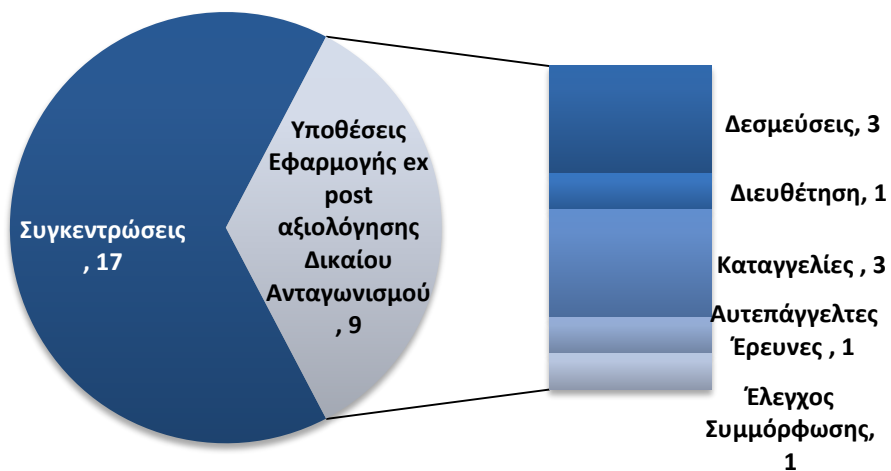


## Δραστηριότητα της Επιτροπής (Απρίλιος 2020- Σεπτέμβριος 2020)

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων 12 μηνών η Επιτροπή έχει λάβει αποφάσεις για 17 συγκεντρώσεις σε διάφορους τομείς της οικονομίας, (εκ των οποίων 2 ήταν σε Β φάση), και έχει επίσης αποφασίσει την ολοκλήρωση 9 υποθέσεων εφαρμογής ex post αξιολόγησης του δικαίου του ανταγωνισμού (εκ των οποίων 3 δεσμεύσεις, 1 διευθέτηση, 3 καταγγελίες, 1 αυτεπάγγελτη και 1 συμμόρφωση) (βλ. Γράφημα 5).

Γράφημα 5

Αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού  
Σεπτ. 2019 - Σεπτ. 2020





## Αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού Σεπτ. 2019 - Σεπτ. 2020

Επίσης, επίκειται η ολοκλήρωση μέσα στον Οκτώβριο-Νοέμβριο 2020, 5 υποθέσεων που είναι σε διαδικασία ακροαματικής/διάσκεψης, ενώ έχουν κληρωθεί ή είναι σε φάση κλήρωσης τους επόμενους 2-3 μήνες, 14 ακόμα υποθέσεις σε διάφορους κλάδους της εθνικής οικονομίας.

Εκτός από την ολοκλήρωση εκκρεμμουσών υποθέσεων, τους τελευταίους 12 μήνες η Επιτροπή διέθεσε σημαντικούς πόρους και προτεραιοποίησε για πρώτη φορά με συστηματικό τρόπο σημαντικούς κλάδους της εθνικής οικονομίας (τράπεζες, σουπερμάρκετ, αγροδιατροφικός τομέας, ψηφιακή οικονομία και δεδομένα), μέσω διαφόρων εργαλείων: έναρξη αυτεπάγγελτων υποθέσεων, εξέταση καταγγελιών, δημοσίευση και έναρξη κλαδικών μελετών, προετοιμασία μελετών που φωτίζουν την λειτουργία της αγοράς. Το πρόγραμμα αυτό θα συνεχιστεί με άλλους κλάδους της εθνικής οικονομίας να τίθενται σταδιακά στο μικροσκόπιο της Αρχής με σκοπό τη βελτίωση του επιπέδου του ανταγωνισμού προς όφελος των καταναλωτών και την προώθηση της υγιούς επιχειρηματικότητας.





## Συγκεντρώσεις

Απρίλιος 2020- Σεπτέμβριος 2020

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού ενέκρινε έξι (6) συγκεντρώσεις το διάστημα Απριλίου - Σεπτεμβρίου, καθώς αποφάσισε ότι δεν προκαλούν σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτών με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού, στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορούν:

- FARALLON CAPITAL MANAGEMENT L.L.C., μέσω της εταιρείας με την επωνυμία «HEALTHCARE INVESTORS II (GREECE) L.L.C.» και ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε., απόκτηση κοινού ελέγχου επί στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της EUROMEDICA ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΚΛΙΝΙΚΕΣ - ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ - ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΠΟΛΥΪΑΤΡΕΙΑ» ([περισσότερες πληροφορίες](#))
- «ΣΙΔΗΡΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ Α.Ε.» («ΣΙΔΜΑ») / στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «ΜΠΗΤΡΟΣ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ ΑΕΒΕ» («ΜΠΗΤΡΟΣ») ([περισσότερες πληροφορίες](#))
- «SAIGA S.à.r.l.» / «ΣΚΡΟΥΤΖ Ανώνυμη εταιρεία Υπηρεσίες Διαδικτύου» και το διακριτικό τίτλο ΣΚΡΟΥΤΖ Α.Ε. (ΣΚΡΟΥΤΖ)» ([περισσότερες πληροφορίες](#))
- ADAMA AGRICULTURE B.V. / ΑΛΦΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΦΟΔΙΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ. ([περισσότερες πληροφορίες](#))
- ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ και ΤΕΤΟ - ΦΑΡΜΑ Α.Ε. ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΩΡΓΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, από την εταιρεία με την επωνυμία «ΜΠΕΛΛΑ (BELLA) ΜΠΟΥΛ-ΓΚΑΡΙΑ (BULGARIA) Α.Ε. (Α.Δ.)» ([περισσότερες πληροφορίες](#))
- «doValue S.p.A.» (ή από θυγατρική της εταιρεία που θα υποδείξει η DoValue S.p.A.) / «Eurobank FPS Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις» και (εφόσον ασκηθεί από την εξαγοράζουσα το σχετικό δικαίωμα προαίρεσης) της «REAL ESTATE MANAGEMENT ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.» ([περισσότερες πληροφορίες](#))



Επίσης, η ΕΑ εξέδωσε τις παρακάτω αποφάσεις αναφορικά, αφενός, με τον έλεγχο συμμόρφωσης της εταιρίας Attica AE Συμμετοχών με τις αναληφθείσες δεσμεύσεις σχετικά με τα δρομολόγια μετά τη συγκέντρωση Attica AE/Hellenic Seaways (υπ' αριθμ. 658/2018 απόφαση ΕΑ) και, αφετέρου, με το αίτημα της εταιρείας «ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΜΑΣΟΥΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ - ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ» για την αναθεώρηση των δεσμεύσεων που ανέλαβε στο πλαίσιο της υπ' αριθ. 665/2018 Απόφασης περί έγκρισης απόκτησης αποκλειστικού ελέγχου επί της εταιρείας «ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ».

Συγκεκριμένα:

**Έλεγχος συμμόρφωσης της «ΑΤΤΙΚΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» με τις δεσμεύσεις της υπ' αριθ. 658/2018 Απόφασή της ΕΑ**

Η ΕΑ με την υπ' αριθ. 702/2020 απόφασή της αναφορικά με την αυτεπάγγελτη έρευνα ελέγχου συμμόρφωσης της εταιρίας ΑΤΤΙΚΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΑΤΤΙΚΑ) ως προς τις δεσμεύσεις που η τελευταία ανέλαβε και έγιναν υποχρεωτικές με την υπ' αριθ. 658/2018 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΕΑ), έκρινε ομόφωνα ότι: η εταιρία ΑΤΤΙΚΑ δεν συμμορφώθηκε στο διατακτικό της υπ' αριθ. 658/2018 Απόφασης της ΕΑ αναφορικά με:

α) την υπό Β6 (α) δέσμευση, κατά το σκέλος της που αφορά την τήρηση του δρομολογίου Καβάλα - Λήμνος για το χρονικό διάστημα από τον Οκτώβριο 2018 (και συγκεκριμένα από τις 8 Οκτωβρίου 2018) έως και τις 9 Ιουνίου 2019, και

β) για την υπό Β6 (β), αναφορικά με την τήρηση του δρομολογίου Σαντορίνη - Σύμη για το χρονικό διάστημα από τον Νοέμβριο 2018 και συγκεκριμένα από τις 29 Οκτωβρίου 2018 έως την εβδομάδα που τελείωνε την Κυριακή 17 Μαρτίου 2019.

Με την ίδια απόφασή της η ΕΑ κατά πλειοψηφία διαπίστωσε ότι η χρονική διάρκεια της παράβασης για τον υπολογισμό κάθε ημέρας μη συμμόρφωσης είναι 238 ημέρες για τη μη τήρηση του δρομολογίου Καβάλα - Λήμνος και 140 ημέρες για τη μη τήρηση του δρομολογίου Σαντορίνη - Σύμη, και αφού συνεκτίμησε το περιορισμένο εύρος της διαπιστωθείσας μη συμμόρφωσης της ΑΤΤΙΚΑ προς τις δεσμεύσεις της και την ειλικρινή διάθεση συνεργασίας της, ομόφωνα, i) της επέβαλε πρόστιμο ύψους είκοσι εννέα χιλιάδων επτακοσίων ενενήντα δύο (29.792) ευρώ για τη μη συμμόρφωσή της προς την ανωτέρω δέσμευση (Β6), ii) τη διέταξε να παραλείπει στο μέλλον τη διαπιστωθείσα μη συμμόρφωση προς την υπό Β6 δέσμευσή της, και iii) τη διέταξε να επεκτείνει χρονικά τη Β6 δέσμευση σύμφωνα με την πρότασή της (ΑΤΤΙΚΑ) και συγκεκριμένα ως ακολούθως:

«Η Εταιρεία [ενν. ΑΤΤΙΚΑ] αναλαμβάνει την υποχρέωση για περίοδο ενός (1) έτους από την λήξη της τριετίας (από την ημερομηνία κοινοποίησης στην Εταιρεία του διατακτικού της υπ' αρ. 658/2018 Απόφασης) (α) να αυξήσει τουλάχιστον κατά μία προσέγγιση την εβδομάδα τις εβδομαδιαίες προσεγγίσεις της προς μία (1) νήσο άγονης γραμμής, η οποία δεν προσεγγίζεται, επί του παρόντος, από άλλη ακτοπλοϊκή εταιρεία, πλην της Ενιαίας Οντότητας για διάστημα 34 εβδομάδων και (β) να δημιουργήσει σύνδεση στην ελληνική ακτοπλοΐα η οποία δεν πραγματοποιείται, επί του παρόντος, από την Εταιρεία, τη ΗSW ή άλλη ακτοπλοϊκή εταιρεία για διάστημα 20 εβδομάδων».

(Περισσότερες λεπτομέρειες)



**Αναθεώρηση των δεσμεύσεων που ανέλαβε η εταιρεία «ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΜΑΣΟΥΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ - ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ» στο πλαίσιο της υπ' αριθ. 665/2018 Απόφασης περί έγκρισης απόκτησης αποκλειστικού ελέγχου επί της εταιρείας «ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»**

Η ΕΑ αποφάσισε ομόφωνα, με την υπ' αριθ. 713/2020 Απόφασή της επί αιτήματος της εταιρείας «ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΜΑΣΟΥΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ - ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ» (εφεξής «ΜΑΣΟΥΤΗΣ»), λαμβανομένων υπόψη των εξαιρετικών περιστάσεων της παρούσας υπόθεσης, την τροποποίηση των δεσμεύσεων που είχαν υιοθετηθεί με την προγενέστερη υπ' αριθ. 665/2018 Απόφαση περί έγκρισης απόκτησης αποκλειστικού ελέγχου επί της εταιρείας «ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ».

Με την ως άνω Απόφασή της η ΕΑ αποφάσισε την αντικατάσταση της δέσμευσης εκποίησης του καταστήματος της εταιρείας ΜΑΣΟΥΤΗΣ στην περιοχή «Αγ. Σπυρίδων» της Χώρας της Άνδρου, με δέσμευση εκποίησης καταστήματος της εταιρείας στην περιοχή «Ανεμόμυλοι» της Χώρας της Άνδρου. Η ΜΑΣΟΥΤΗΣ υποχρεούται να υλοποιήσει τη νέα δέσμευση εκποίησης εντός έξι μηνών από την υπογραφή σύμβασης με Εντολοδόχο Εκποίησης, ο οποίος θα αναλάβει την υλοποίηση της νέας δέσμευσης.

Η ΕΑ έλαβε υπόψη, κατά την λήψη της ως άνω Απόφασης, τις εξαιρετικές περιστάσεις της εξεταζόμενης υπόθεσης και κυρίως το γεγονός ότι δεν υλοποιήθηκε η αρχικώς αναληφθείσα δέσμευση εκποίησης του καταστήματος στην περιοχή του Αγ. Σπυρίδωνα λόγω έλλειψης ενδιαφέροντος από υποψήφιους αγοραστές, καθώς και την δυσμενή οικονομική συγκυρία που πλήττει την χώρα. Με αυτά τα δεδομένα και σε συνέχεια σχετικών αιτημάτων της ΜΑΣΟΥΤΗΣ, η ΕΑ προέκρινε ως κατάλληλη και πλέον πρόσφορη λύση για την διατήρηση συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην αγορά της Χώρας της Άνδρου, την κατά τα ως άνω τροποποίηση της αρχικής δέσμευσης. Κατά τα λοιπά, εξακολουθεί να ισχύει η 665/2018 Απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

(Περισσότερες λεπτομέρειες)



## Άλλες υποθέσεις

### Απόρριψη καταγγελίας κατά τις εταιρίας MABIZ

Η ΕΑ με την υπ' αριθ. 711/2020 απόφασή της, έκρινε ομόφωνα ότι η καταγγελία απορρίπτεται διότι δεν στοιχειοθετείται παράβαση του άρθρου 2 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, από τη MABIZ και δεν συντρέχει λόγος περαιτέρω δράσης στην υπό κρίση υπόθεση ως προς την προαναφερόμενη εταιρία με βάση το άρθρο 102 ΣΛΕΕ.

Με βάση το σκεπτικό της απόφασης, εκτιμάται ότι η καταγγελλόμενη κατέχει δεσπόζουσα θέση στην ανάντη αγορά προμήθειας τροφών για γουνοφόρα ζώα και δραστηριοποιείται μέσω της θυγατρικής της εταιρείας (ΜΠΟΣΜΑΝ ΜΙΝΚ ΦΑΡΜ ΑΕ) στην κατάντη αγορά (αγορά εκτροφής και εμπορίας γουνοφόρων ζώων). Τα δε, υψηλά μερίδια αγοράς στην ανάντη αγορά προμήθειας τροφών για γουνοφόρα ζώα της επιτρέπουν το χαρακτηρισμό της θέσης της ακόμα και ως υπερδεσπόζουσας. Ωστόσο, δεν συντρέχει η (σωρευτικώς προβλεπόμενη) προϋπόθεση της καταχρηστικής εκμετάλλευσης αυτής υπό την έννοια του άρθρου 2 Ν. 3959/2011.

Και τούτο διότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί η άρνηση προμήθειας ως καταχρηστική καθώς η άρνηση δεν οδηγεί σε εξάλειψη του αποτελεσματικού ανταγωνισμού σε αγορά επόμενου σταδίου.

Επιπλέον, εκτιμάται ότι η συμπεριφορά της καταγγελλόμενης ήταν αντικειμενικά δικαιολογημένη, καθώς αυτή δεν ήταν υποχρεωμένη να συνεχίσει να παραδίδει ζωοτροφές σε έναν πελάτη που είχε οφειλές του ύψους της οφειλής του καταγγέλλοντος και δεν παρείχε επαρκείς εγγυήσεις για την εξόφλησή της οφειλής του.

[\(Περισσότερες λεπτομέρειες\)](#)

### Απόφαση αποδοχής συμμετοχής σε Πρόγραμμα Επιείκειας και Διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών σε αυτεπάγγελτη έρευνα της ΕΑ στην αγορά επίπλων και επαγγελματικού εξοπλισμού

Η ΕΑ με την υπ' αριθ. 703/2020 ομόφωνη απόφασή της, κατά την απλοποιημένη διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών του άρθρου 25α του ν. 3959/2011 και σύμφωνα με την υπ' αριθ. 628/2016 απόφασή της, έκρινε ότι για την εταιρεία «Κ. Παπαναστασίου Έπιπλα Γραφείου Ανώνυμη Βιοτεχνική Εμπορική Εταιρία» με δ.τ. «ΓΡΑΜΜΗ ΓΟΗΤΡΟΥ» πληρούνται οι όροι και προϋποθέσεις του Προγράμματος Επιείκειας, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην υπ' αριθ. 526/2011 Απόφασης ΕΑ και χορήγησε το ευεργέτημα της επιείκειας με πλήρη απαλλαγή από το πρόστιμο κατά την παρ. 47 της Απόφασης αυτής και για την εταιρεία «MAR ΕΠΙΠΛΑ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΗΧΑΣ & ΥΙΟΙ Ο.Ε.» αποδέχθηκε την Πρόταση Διευθέτησης Διαφοράς που υποβλήθηκε από αυτήν και επέβαλε μειωμένο πρόστιμο για την τέλεση της διαπιστωθείσας, βάσει του σκεπτικού της Απόφασης, παράβασης του άρθρου 1 του ν. 3959/2011, ποσού 29.013,59 ευρώ





Η απόφαση εκδόθηκε κατά την ως άνω απλοποιημένη διαδικασία, κατόπιν σχετικής εκδήλωσης ενδιαφέροντος εκ μέρους των μερών για την υπαγωγή τους στη διαδικασία και συνακόλουθης οριστικής δήλωσης περί αποδοχής των παραβάσεων που διαπιστώθηκαν.

Με βάση την έρευνα της Υπηρεσίας και τα όσα αποδέχθηκαν οι εμπλεκόμενες εταιρείες κατά τη διαδικασία διευθέτησης, προέκυψε ότι οι εταιρείες ΠΗΧΑΣ και ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ συμφώνησαν να συνεργαστούν στο πλαίσιο διαγωνισμού για την προμήθεια ξενοδοχειακού εξοπλισμού του πενταόροφου κτιρίου Νοσηλευτικών Μονάδων του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Ιωαννίνων, ο οποίος προκηρύχτηκε με την υπ' αριθ. 06/2015 διακήρυξη, με καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών την 02.09.2015.

Σύμφωνα με το σκεπτικό της απόφασης πρόκειται για συμφωνία μεταξύ των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων (νόθευση διαγωνισμού), με την οποία επιδιώκεται εξ αντικειμένου ο περιορισμός του ανταγωνισμού μεταξύ τους. Εν προκειμένω δεν εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 101 ΣΛΕΕ καθώς δεν δύναται να στοιχειοθετηθεί επηρεασμός του ενδοενοσιακού εμπορίου.

Η ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ συνέδραμε ουσιαστικά στη διερεύνηση των παραβάσεων που διαπιστώθηκαν και με την απόφασή της η ΕΑ της χορήγησε πλήρη απαλλαγή από την καταβολή προστίμου. Με την ίδια απόφασή της, η Επιτροπή μείωσε κατά 15% το ύψος του προστίμου που επιβλήθηκε στην ΠΗΧΑΣ, όπως προβλέπεται, για τη συνεργασία στο πλαίσιο της Διαδικασίας Διευθέτησης Διαφορών και την ανεπιφύλακτη παραδοχή της συμμετοχής και ευθύνης τους στις παραβάσεις που διαπιστώθηκαν.

Σημειώνεται, ότι πρόκειται για την δεύτερη περίπτωση που προσέρχεται για διευθέτηση το σύνολο των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων και σε στάδιο χωρίς προηγουμένως να τους έχει επιδοθεί σχετική Εισήγηση, γεγονός το οποίο αυξάνει τη διαδικαστική αποτελεσματικότητα.

#### (Περισσότερες λεπτομέρειες)

Λήψη προδικαστικής απόφασης επί της υπ' αριθ. πρωτ. 5540/17.9.2015 καταγγελίας της εταιρίας «ΑΓΝΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΕΡΙΟΥΧΩΝ ΠΟΤΩΝ» κατά της εταιρίας «COCA-COLA 3E ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Β.Ε.Ε».

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού με την υπ' αριθ. 708/2020 απόφασή της απέχει από την έκδοση οριστικής Απόφασης και εκδίδει προδικαστική απόφαση, με την οποία καλεί τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού να διεξάγει κατά προτεραιότητα περαιτέρω έρευνα κατά τα οριζόμενα στο σκεπτικό της Απόφασης.



## Δημοσίευση προηγούμενων αποφάσεων της Επιτροπής

Απόφαση επί των καταγγελιών της εταιρίας «ΣΕΡΚΟ ΕΠΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ (Εισαγωγές - Αντιπροσωπείες - Service)» για την εξέταση τυχόν παραβάσεων των άρθρων 1 και 2 του ν. 703/1977-ν. 3959/2011, καθώς και των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), από τις καταγγελλόμενες εταιρίες «Gambro Lundia AB», «Ιατρικά Προϊόντα ΕΠΕ» και «ΜΠΑΞΤΕΡ ΕΛΛΑΣ ΕΠΕ», στην αγορά τεχνητού νεφρού, ήτοι την πρωτογενή αγορά των μηχανημάτων τεχνητού νεφρού (HD) με τις συνδεόμενες δευτερογενείς αγορές των ανταλλακτικών και της επισκευής και συντήρησης των μηχανημάτων αυτών.

Η Ολομέλεια της Επιτροπής Ανταγωνισμού, με την υπ' αρ. 689/2019 απόφασή της, αποφάσισε ομόφωνα, μετά από καταγγελίες της «ΣΕΡΚΟ ΕΠΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ (Εισαγωγές - Αντιπροσωπείες - Service)» κατά των εταιριών «Gambro Lundia AB», «Ιατρικά Προϊόντα ΕΠΕ» και «ΜΠΑΞΤΕΡ ΕΛΛΑΣ ΕΠΕ», ότι οι εταιρίες «Gambro Lundia AB» και «Ιατρικά Προϊόντα ΕΠΕ» παραβίασαν το άρθρο 1 του ν. 3959/2011, καθώς και το άρθρο 101 ΣΛΕΕ, με τη συμμετοχή τους σε απαγορευμένη κάθετη σύμπραξη που συνίστατο στην εφαρμογή συμβατικού όρου απαγόρευσης παράλληλων εισαγωγών με τις σχετικές εκφάνσεις του. Στο πλαίσιο των παραβάσεων των άρθρων 1 του ν. 703/77, όπως ίσχυε, πλέον 1 του ν. 3959/2011, και 101 ΣΛΕΕ, η Επιτροπή έκρινε ότι η επίμαχη συμφωνία μεταξύ των ως άνω εμπλεκόμενων επιχειρήσεων συνιστούσε στρατηγική αντι-ανταγωνιστικής συμπεριφοράς σε επίπεδο επισκευής και συντήρησης μηχανημάτων τεχνητού νεφρού του σήματος Gambro με στόχο τον αποκλεισμό ανεξάρτητων επισκευαστών μηχανημάτων του συγκεκριμένου σήματος από διαγωνισμούς σε δημόσια νοσοκομεία, η οποία εντοπίζεται καθ' όλη τη διάρκεια των ετών από τον Οκτώβριο του 2003 μέχρι και το Δεκέμβριο του 2015. Ταυτόχρονα, αποδείχτηκε ότι η απαγόρευση παράλληλου εμπορίου διατρέχει μέρος του δικτύου της GAMBRO για σημαντικό χρονικό διάστημα, επηρεάζοντας αναπόδραστα και την εθνική αγορά.





Με την ίδια απόφασή της ομόφωνα η Επιτροπή

α) υποχρέωσε τις εταιρίες «Gambro Lundia AB» και «Ιατρικά Προϊόντα ΕΠΕ» να παύσουν την ως άνω διαπιστωθείσα παράβαση, στο βαθμό που αυτή συνεχίζεται και να παραλείπουν αυτή στο μέλλον,

β) απέρριψε ως αβάσιμη την καταγγελία της εταιρίας «ΣΕΡΚΟ ΕΠΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ (Εισαγωγές - Αντιπροσωπείες - Service)» κατά της εταιρίας «ΜΠΑΞΤΕΡ ΕΛΛΑΣ ΕΠΕ», για παράβαση του άρθρου 1 του ν. 3959/2011, ενώ έκρινε ότι για την εν λόγω εταιρία δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις απαγόρευσης με βάση το άρθρο 101 ΣΛΕΕ κι ως εκ τούτου, δεν συντρέχει λόγος περαιτέρω δράσης της Επιτροπής Ανταγωνισμού στην παρούσα υπόθεση ως προς το συγκεκριμένο ζήτημα,

γ) απέρριψε ως αβάσιμες τις καταγγελίες της εταιρίας «ΣΕΡΚΟ ΕΠΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ (Εισαγωγές - Αντιπροσωπείες - Service)» κατά των εταιριών «Gambro Lundia AB», «Ιατρικά Προϊόντα ΕΠΕ» και «ΜΠΑΞΤΕΡ ΕΛΛΑΣ ΕΠΕ», για παράβαση του άρθρου 2 του ν. 3959/2011 από τις εταιρίες αυτές, με βάση το σκεπτικό της Απόφασης. Επίσης, η ΕΑ αποφάσισε ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις απαγόρευσης με βάση το άρθρο 102 ΣΛΕΕ κι ως εκ τούτου, δεν συντρέχει λόγος περαιτέρω δράσης της Επιτροπής Ανταγωνισμού στην παρούσα υπόθεση ως προς το συγκεκριμένο ζήτημα

δ) επέβαλε πρόστιμο στην εταιρία «Gambro Lundia AB» για την τέλεση της διαπιστωθείσας για το χρονικό διάστημα από τον Οκτώβριο του 2003 έως το Δεκέμβριο 2015, βάσει του σκεπτικού της εν λόγω απόφασης, παράβασης του άρθρου 1 του ν.703/77, όπως ίσχυε, πλέον άρθρου 1 του ν. 3959/2011, καθώς και του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, ύψους ενός εκατομμυρίου εκατόν τριών χιλιάδων τετρακοσίων εβδομήντα εννέα ευρώ και ενενήντα λεπτών (1.103.479,90) ΕΥΡΩ,

ε) επέβαλε πρόστιμο στην εταιρία «Ιατρικά Προϊόντα ΕΠΕ» για την τέλεση της διαπιστωθείσας για το χρονικό διάστημα από τον Οκτώβριο του 2003 έως το Δεκέμβριο 2015, βάσει του ως άνω σκεπτικού, παράβασης του άρθρου 1 του ν.703/77, όπως ίσχυε, πλέον άρθρου 1 του ν. 3959/2011, καθώς και του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, ύψους εκατόν εξηταπέντε χιλιάδων οκτακοσίων δέκα ευρώ (165.810,00) ΕΥΡΩ, και

στ) απείλησε έκαστη από τις προαναφερόμενες εταιρίες («Gambro Lundia AB» και «Ιατρικά Προϊόντα ΕΠΕ») με χρηματική ποινή/πρόστιμο ποσού δέκα χιλιάδων (10.000) ΕΥΡΩ για κάθε ημέρα καθυστέρησης συμμόρφωσης προς την ως άνω απόφαση, από την ημέρα της δημοσίευσής της, ήτοι για κάθε μέρα επανάληψης της ως άνω παράβασης, εφόσον διαπιστωθεί τέτοια με νέα απόφαση της Επιτροπής.

Επίσης δημοσιεύτηκαν οι αποφάσεις με αριθ. 659/2018 (Απόφασης επί γνωστοποίησης συγκέντρωσης, που αφορά στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου επί περιουσιακών στοιχείων της «ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗ (ΔΟΛ) Α.Ε.» από την εταιρία «ΑΛΤΕΡ ΕΓΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ»), 651/2017 (Αποδοχή από την Επιτροπή Ανταγωνισμού της πρότασης της ΔΕΠΑ Α.Ε. περί τροποποίησης των δεσμεύσεων που υιοθετήθηκαν με την υπ' αριθ. 551/2012 απόφαση της Ε.Α., όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει με τις υπ' αριθ. 589/2014, 596/2014, 618/2015 και 631/2016 αποφάσεις της Ε.Α., αναφορικά με το πρόγραμμα διάθεσης ποσοτήτων φυσικού αερίου μέσω ηλεκτρονικών δημοπρασιών) και 603/2015 (Απόφασης επί των καταγγελιών κατά της Ιδιότυπης Μεταφορικής Εταιρείας «ΚΑΣΣΑΝΔΡΑ Ι.Μ.Ε. - Ε.Π.Ε.» βυτιοφόρων εκκένωσης και μεταφοράς βοθρολυμάτων και ακάθαρτων υδάτων της χερσονήσου Κασσάνδρας του νομού Χαλκιδικής, για παράβαση των άρθρων 1 και 2 του ν. 703/1977, όπως ίσχυε), οπότε ολοκληρώθηκε η δημοσίευση των υποθέσεων που εκκρεμούσαν για αρκετά έτη από τις δύο προηγούμενες συνθέσεις της ΕΑ.



## Συνεδριάσεις της Επιτροπής (περίοδος Απρίλιος 2020 – Σεπτέμβριος 2020)

Η πανδημία COVID-19 αποτέλεσε μία σημαντική πρόκληση για την Επιτροπή Ανταγωνισμού. Με την κατάλληλη οργάνωση και υλικοτεχνική υποδομή, η Επιτροπή αποτέλεσε μία από τις πρώτες δημόσιες υπηρεσίες στην Ελλάδα που προχώρησαν σταδιακά σε τηλεργασία για όλο το προσωπικό και συνέχισαν απρόσκοπτα τις υπηρεσίες της, τόσο για το κοινό, όσο και για την εξέταση των υποθέσεων από την Ολομέλεια της Επιτροπής. Η Επιτροπή είχε επενδύσει έγκαιρα σε υλικοτεχνική υποδομή για την οργάνωση τηλεδιασκέψεων, και ύστερα από τροποποίηση στις 14.09.2020 (ΦΕΚ Β/3917/14.09.22020) του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Αρχής, είναι πλέον δυνατόν να πραγματοποιούνται, ύστερα από τη σύμφωνη γνώμη των μερών, ακροαματικές διαδικασίες μέσω τηλεδιάσκεψης ([Περισσότερες πληροφορίες](#)).

Κατά τη διάρκεια της παραπάνω περιόδου, η Επιτροπή συνεδρίασε για να εξετάσει τις εξής υποθέσεις:

- Διμερείς συσκέψεις στο πλαίσιο της Διαδικασίας Διευθέτησης Διαφορών στην υπόθεση της παροχής υπηρεσιών ασφαλείας.
- Συζήτηση επί της υπ' αριθ. πρωτ. 8266/23.10.2013 καταγγελίας της ομόρρυθμης εταιρείας με την επωνυμία «Β. ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ - Θ. ΜΑΡΙΝΗΣ Ο.Ε.» κατά δεκατριών (13) εταιρειών με τις επωνυμίες: 1) «ΧΡΗΣΤΟΣ Π. ΚΑΡΥΔΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟ-ΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ», 2) «ΣΙΑΦΑΚΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑ--ΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», 3) «Σ. ΛΕΒΕΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», 4) «Σ. Δ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΔΙΑΝΟΜΕΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», 5) «ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ ΔΙΑΝΟΜΕΣ», 6) «ΚΑΠΝΟΠΟΛΙΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», 7) «ΚΑΠΝΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΠΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩ-ΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», 8) «ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΛΕΞΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗ-ΧΑΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», 9) «Μ. ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΠΡΟΪΟΝ-ΤΩΝ ΚΑΠΝΟΥ ΚΑΙ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΕΙΔΩΝ ΜΙΚΡΗΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ», 10) «ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΡΗΓΑ ΓΕΩΡΓ. ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.», 11) «ΑΦΕΣ ΠΑΠΟΥΛΗ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.», 12) «ΗΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΘ. ΘΕΟΦ. ΣΑΜΑΡΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.Ε.» και 13) «ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.», με αίτημα λήψης ασφαλιστικών μέτρων, για παράβαση του άρθρου 1 του ν. 3959/2011 περί «Προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού», όπως ισχύει, καθώς και του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.





## Συνεδριάσεις της Επιτροπής (περίοδος Απρίλιος 2020 – Σεπτέμβριος 2020)

- Συζήτηση επί της υπ' αριθ. πρωτ. 1508/14.02.2013 καταγγελίας της Κωνσταντίας Κεφαλά ως νομίμου εκπροσώπου της ομόρρυθμης εταιρίας με την επωνυμία «ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑ ΚΕΦΑΛΑ & ΣΙΑ Ο.Ε.» κατά (α) του Φαρμακευτικού Συλλόγου Καρδίτσας (ΦΣΚ), για παράβαση του άρθρου 1 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, ή/και του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ και (β) του Προμηθευτικού Συνεταιρισμού Φαρμακοποιών Ν. Καρδίτσας Π.Ε. (ΣΥΦΑΚ), για παράβαση των άρθρων 1 και 2 του ως άνω νόμου ή/και των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ, στην αγορά φαρμάκων και λοιπών φαρμακευτικών και παραφαρμακευτικών προϊόντων.
- Συζήτηση επί του ελέγχου συμμόρφωσης της εταιρίας με την επωνυμία «ΑΡΓΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΑΚΤΟΡΕΥΣΕΩΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ» με την υπ' αριθμ.687/2019 Απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 5 του Ν. 3959/2011.





## Κλαδικές Έρευνες

### Κλαδική Σουπερμάρκετ

Σε συνέχεια της δημοσίευσης της [Ενδιάμεσης Έκθεσης της Επιτροπής Ανταγωνισμού στα Βασικά Καταναλωτικά Είδη \(Supermarkets\) τον Απρίλιο 2020](#), πραγματοποιήθηκε με επιτυχία την Παρασκευή 3 Ιουλίου του 2020 [ημερίδα-τηλεδιαβούλευση της Επιτροπής Ανταγωνισμού](#). Η τηλεδιαβούλευση ήρθε σε συνέχεια της υποβολής έγγραφων υπομνημάτων από ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις και φορείς και σχεδιάστηκε με την προοπτική να λειτουργήσει ως ένα διαδραστικό φόρουμ για την ανταλλαγή απόψεων αναφορικά με την αγορά των βασικών καταναλωτικών ειδών. Η τηλεδιαβούλευση, η οποία πραγματοποιήθηκε μέσω ιδιόκτητου livestreaming studio σε ποιότητα FULLHD, εντάσσεται στο γενικότερο πλαίσιο της αναμόρφωσης της ψηφιακής επικοινωνίας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, βάσει του οποίου η Επιτροπή ευελπιστεί στην αμεσότερη επαφή τόσο με τις επιχειρήσεις όσο και με τους καταναλωτές και τους πολίτες, προς όφελος της ανάπτυξης της Ελληνικής οικονομίας.

Τη τηλεδιαβούλευση παρακολούθησαν σε ζωντανή ροή μέσω της πλατφόρμας της Επιτροπής Ανταγωνισμού πολλοί ενδιαφερόμενοι, στους οποίους συμπεριλαμβάνονταν επιχειρήσεις, σύνδεσμοι/ ενώσεις επιχειρήσεων και εμπόρων, δικηγόροι και οικονομολόγοι που δραστηριοποιούνται επαγγελματικά σε ζητήματα προστασίας ελεύθερου ανταγωνισμού, καθώς και εκπρόσωποι της πανεπιστημιακής κοινότητας, κοινωνικών εταίρων και ενώσεων καταναλωτών.

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, εκπρόσωπος της Κυβέρνησης, επιφανείς επιστήμονες και εκπρόσωποι της Αγοράς πραγματοποίησαν παρουσιάσεις πάνω σε ένα μεγάλο εύρος επίκαιρων ζητημάτων δικαίου και οικονομικών του ανταγωνισμού.

Οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να επικοινωνήσουν σε πραγματικό χρόνο με τους εκπροσώπους της Επιτροπής Ανταγωνισμού και τους ομιλητές, να διατυπώσουν ερωτήματα και να εκφράσουν τις απόψεις τους για τα θέματα που τους ενδιέφεραν.

Το πλήρες βίντεο της τηλεδιαβούλευσης μπορείτε επίσης να το παρακολουθήσετε και στο [κανάλι της Ε.Α στο YouTube](#).

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού ολοκληρώνει την επικαιροποίηση των στοιχείων που ζητήθηκαν την άνοιξη και το καλοκαίρι από τους προμηθευτές και άλλες επιχειρήσεις στην αλυσίδα αξίας λιανικής για τις 11 κατηγορίες προϊόντων στις οποίες εστιάζεται η έρευνά της. Λόγω των προβλημάτων που δημιουργήθηκαν στις εταιρείες από την πανδημία COVID-19, οι προθεσμίες υποβολής στοιχείων παρατάθηκαν για να διευκολύνουν τις επιχειρήσεις, με συνέπεια η διαδικασία προετοιμασίας και δημοσίευσης της τελικής κλαδικής έκθεσης για τα σουπερμάρκετ να καθυστερήσει σχετικά με τον αρχικό προγραμματισμό. Η Ε.Α. σκοπεύει στην ολοκλήρωση και δημοσίευση της τελικής έκθεσης την περίοδο Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2020, ώστε να λάβει υπόψη και τις τελευταίες εξελίξεις στην αγορά με την είσοδο νέων παιχτών, τα θέματα που προέκυψαν από τη συζήτηση στη δημόσια διαβούλευση, και τις αλλαγές στις συνήθειες των καταναλωτών που προέκυψαν λόγω της χρήσης του διαδικτύου την περίοδο του lock down, αλλά και αργότερα.



## Κλαδική e-commerce



Με απόφαση της Ολομέλειας της Ε.Α. τον Μάρτιο 2020, αποφασίστηκε η έναρξη κλαδικής έρευνας για το ηλεκτρονικό εμπόριο. Η πρώτη φάση της κλαδικής αυτής ξεκίνησε με την ημερίδα-τηλεδιαβούλευση της Επιτροπής Ανταγωνισμού για το ηλεκτρονικό εμπόριο, που διοργανώθηκε μέσω livestreaming την Τετάρτη, 3 Ιουνίου του 2020, σε 4 μέρη. Η τηλεδιαβούλευση για το ηλεκτρονικό εμπόριο (όπως συνέβη και με την αντίστοιχη για τα καταναλωτικά είδη) ήρθε σε συνέχεια της υποβολής έγγραφων υπομνημάτων από ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις και φορείς και σχεδιάστηκε με την προοπτική να λειτουργήσει ως ένα διαδραστικό φόρουμ για την ανταλλαγή απόψεων αναφορικά με τις ανταγωνιστικές συνθήκες που επικρατούν στον χώρο αυτό.

Την τηλεδιαβούλευση παρακολούθησαν ομοίως, μέσω της πλατφόρμας της Επιτροπής Ανταγωνισμού πολλοί ενδιαφερόμενοι, στους οποίους συμπεριλαμβάνονταν επιχειρήσεις, σύνδεσμοι/ ενώσεις επιχειρήσεων και εμπόρων, δικηγόροι και οικονομολόγοι που δραστηριοποιούνται επαγγελματικά σε ζητήματα προστασίας ελεύθερου ανταγωνισμού, καθώς και εκπρόσωποι της πανεπιστημιακής κοινότητας, κοινωνικών εταίρων και ενώσεων καταναλωτών.

Συγκεκριμένα, η τηλεδιαβούλευση διαρθρώθηκε σε τέσσερις θεματικές ενότητες, οι οποίες επικεντρώθηκαν στα εξής: α) ζητήματα κάθετων περιορισμών στο ηλεκτρονικό εμπόριο, β) περιορισμοί που προκύπτουν από τις δραστηριότητες ψηφιακών πλατφορμών, γ) θεωρίες βλάβης που συνδέονται με τη χρήση αλγορίθμων και την επεξεργασία big data, καθώς και δ) κρατικά μέτρα περιορισμού του ανταγωνισμού στο ψηφιακό περιβάλλον, μέσω της υπερρύθμισης συγκεκριμένων κλάδων.

Τα πορίσματα της τηλεδιαβούλευσης, σε συνδυασμό με τα σχόλια που διατυπώθηκαν από τους συμμετέχοντες κατά την υποβολή των υπομνημάτων τους, θα αξιολογηθούν από την Ερευνητική Ομάδα και θα χρησιμοποιηθούν για την κατάρτιση και αποστολή ερωτηματολογίων προς εκπροσώπους του κλάδου. Η Α΄ Φάση της κλαδικής έρευνας θα ολοκληρωθεί με τη δημοσίευση Ενδιάμεσης Έκθεσης προς το τέλος του έτους/αρχές 2021.



## Κλαδική Fintech

Με απόφασή της Ολομέλειας της Επιτροπής Ανταγωνισμού τον Μάρτιο 2020, εκκίνησε κλαδική έρευνα στο κλάδο Fintech, σε συνεργασία με την Τράπεζα της Ελλάδος. Λόγω της πανδημίας COVID-19, η δημόσια διαβούλευση στη φάση Α της κλαδικής αυτής έρευνας, μετατέθηκε για το τέλος Οκτωβρίου 2020.





## FOCUS

### Ενδιάμεση Έκθεση της Κλαδικής Σουπερμάρκετ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, ολοκλήρωσε την Ενδιάμεση Έκθεση της Κλαδικής Έρευνας, η οποία δημοσιεύθηκε στις 13.04.2020.

Η Ενδιάμεση Έκθεση σκοπό έχει τη σκιαγράφηση της λειτουργίας αγορών/κλάδων βασικών καταναλωτικών προϊόντων καθημερινής χρήσης που πωλούνται μέσω των σούπερ-μάρκετ. Εστιάζει αφενός μεν στην δομή της αγοράς (κεφάλαιο 2) και στην ανάλυση των επιμέρους επιλεγμένων έντεκα αγορών (κεφάλαιο 3) και της διαπραγματευτικής δύναμης των αγοραστών/προμηθευτών με ειδική οικονομική ποσοτική και οικονομετρική ανάλυση (κεφάλαιο 4), αφετέρου στις συγκεκριμένες πρακτικές των εκπώσεων (κεφάλαιο 5), της διαχείρισης προϊόντων κατά κατηγορία (category management) (κεφάλαιο 6), τα ζητήματα από τα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας (κεφάλαιο 7) και τις αγοραστικές συμμαχίες για συγκεκριμένα βασικά καταναλωτικά προϊόντα και ιδίως είδη διατροφής, κατά μήκος της εφοδιαστικής αλυσίδας (προμηθευτές-σούπερ μάρκετ) (κεφάλαιο 8).

Επιχειρείται δε να καταγράψουν τυχόν προβλήματα που εντοπίστηκαν στα διαφορά στάδια της εφοδιαστικής αλυσίδας, αλλά και να προταθούν δράσεις/μέτρα που θα βελτιώσουν την αποτελεσματικότητά της προς όφελος του τελικού καταναλωτή. Η κλαδική έρευνα εξετάζει όλη την αλυσίδα για τον εφοδιασμό με τα προϊόντα καθημερινής χρήσης που εμπορεύονται τα σούπερ μάρκετ.

Για την αξιολόγηση της συνολικής οικονομικής επίδρασης του κλάδου λιανεμπορίου λαμβάνεται υπόψη η αλυσίδα αξίας και οι διασυνδέσεις του με τους υπολοίπους τομείς οικονομικής δραστηριότητας. Η αλυσίδα αξίας του κλάδου λιανεμπορίου περιλαμβάνει τους κλάδους που τον προμηθεύουν με προϊόντα και υπηρεσίες, αλλά και τους τομείς που συμμετέχουν στη διανομή των προϊόντων του προς την τελική κατανάλωση.





## FOCUS

## Ενδιάμεση Έκθεση της Κλαδικής Σουπερμάρκετ

Ο παρακάτω πίνακας παραθέτει μία περίληψη σε μορφή πίνακα των ενδεχόμενων προβλημάτων από πλευράς δικαίου του ανταγωνισμού που ανέλυσε η κλαδική μελέτη, όπως επίσης και των μέτρων που προτείνει για την αντιμετώπισή τους, είτε από την πλευρά της ΕΑ είτε με ενδεχόμενη αυτορρύθμιση των παικτών της αγοράς.

Αγορά μη συγκεντρωμένη προς το παρόν αλλά με πιθανά εμπόδια εισόδου	<ul style="list-style-type: none"><li>• Ενθάρρυνση εισόδου νέων παιχτών που θα ενισχύσουν την καινοτομία</li><li>• Επαγρύπνηση για πιθανή στρατηγική εξοβελισμού νέων παιχτών από παίκτες με σημαντική διαπραγματευτική ισχύ μέσω καθετοποίησης και άλλων πρακτικών που ενδεχομένως να τιθασεύσουν το ανταγωνιστικό δυναμικό του ηλεκτρονικού εμπορίου.</li></ul>
Ασυμμετρία στη διαπραγματευτική δύναμη των παικτών της αγοράς	<ul style="list-style-type: none"><li>• Παρακολούθηση της εξέλιξης της διαπραγματευτικής δύναμης των λιανοπωλητών και προμηθευτών, μέσω ενδελεχούς έρευνας του κάθετου ανταγωνισμού και ποσοτικών στοιχείων ειδικά για επιχειρήσεις που έχουν κεντρική θέση στην αλυσίδα αξίας</li></ul>
Εμπόδια εισόδου στα ράφια των σούπερ μάρκετ / “must” have προϊόντα	<ul style="list-style-type: none"><li>• Παρακολούθηση της διαπραγματευτικής δύναμης λιανοπωλητών και προμηθευτών</li></ul>
Διείσδυση προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας και αύξηση της διαπραγματευτικής δύναμης των λιανεισπώρων	<ul style="list-style-type: none"><li>• Παρακολούθηση της διαπραγματευτικής δύναμης λιανοπωλητών και προμηθευτών (ειδικότερα πώς θα επηρεάσει τα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας).</li><li>• Επαγρύπνηση της ΕΑ με τα εργαλεία ανταγωνισμού που διαθέτει, ιδιαιτέρως για θέματα που ανακύπτουν λόγω χρόνων πίστωσης και πληρωμής, ειδικά εάν το σούπερ μάρκετ πουλάει επίσης προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας (π.χ. καθυστερήσεις πληρωμών σε ορισμένους προμηθευτές).</li></ul>
Χρόνος (καθυστέρηση) pass on (ειδικά των πτωτικών τιμών από προμηθευτές)	<ul style="list-style-type: none"><li>• Προτάσεις για μέρες πίστωσης στα σούπερ μάρκετ – ομοιογένεια</li><li>• Πρόταση για λύσεις με υβριδική ρύθμιση της αγοράς</li></ul>
Σχετικά υψηλότερες τιμές από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο	<ul style="list-style-type: none"><li>• Παρατηρητήριο προσφορών σε συγκεκριμένο καταναλωτή (website, app) -</li><li>• Ήδη ετέθη σε εφαρμογή ο e-καταναλωτής</li></ul>
Ετεροχρονισμένη επιστροφή πιστωτικών	<ul style="list-style-type: none"><li>• Πρόταση για λύσεις με υβριδική ρύθμιση της αγοράς</li></ul>
Ανάπτυξη αγοραστικών συμμαχιών	<ul style="list-style-type: none"><li>• Παρακολούθηση της διαπραγματευτικής δύναμης των αγοραστικών συμμαχιών</li><li>• Δυνατότητα για ex ante έλεγχο της δημιουργίας ή της τροποποίησης των υφιστάμενων αγοραστικών συμμαχιών</li><li>• Ενομάτωση της Οδηγίας 2019/633 στην εθνική έννομη τάξη</li></ul>



## FOCUS

## Ενδιάμεση Έκθεση της Κλαδικής Σουπερμάρκετ

Οι προτεινόμενες λύσεις, οι οποίες θα επαναεξεταστούν κατόπιν της δημόσιας διαβούλευσης και της επικαιροποίησης των στοιχείων της έρευνας, είναι:

α) Υιοθέτηση μη δεσμευτικής νομοθεσίας (soft law) μέσω μίας υβριδικής ρύθμισης περιπτώσεων σημαντικής διαπραγματευτικής ισχύς. Τέτοια μη δεσμευτική νομοθεσία μπορεί να γίνει, για παράδειγμα, μέσω ενός «Κώδικα Δεοντολογίας» ή ενός Οδηγού Καλών Πρακτικών μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών ιδίως για τις πρακτικές που προβληματίζουν, τόσο όσον αφορά τους τελικούς καταναλωτές, όσο και τα προηγούμενα στάδια από αυτό των σούπερ μάρκετ, δηλαδή τους προμηθευτές. Τέτοιες «καλές πρακτικές» δύνανται να αντιμετωπίσουν πιο αποτελεσματικά και σύμφωνα με τους κανόνες του δικαίου ανταγωνισμού εξωτερικά κόστη και προβλήματα από την πλευρά της προσφοράς, ιδιαίτερα στις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν τώρα στην αγορά.

β) Πιθανές νομοθετικές αλλαγές, π.χ. τροποποίηση των Κανόνων Διακίνησης και Εμπορίας Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών (ΔΙΕΠΠΥ) και,

γ) Πιθανή εισαγωγή νέων θεσμών, όπως ενός Διαμεσολαβητή (Ombudsman) ή Εντολοδόχου, ο οποίος θα διορίζεται από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, και ο οποίος θα παρακολουθεί συστηματικά τις αγορές όπου παρατηρείται σημαντική διαπραγματευτική ισχύ προμηθευτών ή αγοραστών, θα αποτελεί κόμβο επικοινωνίας και πληροφόρησης για θέματα που θίγουν τον κλάδο και θα συνεισφέρει εν γένει στο ελεγκτικό έργο της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Ειδικά αναφορικά με την πρόταση ορισμού Διαμεσολαβητή ή Εντολοδόχου, στις δύσκολες και έκτακτες συνθήκες, τις οποίες αντιμετωπίζει η χώρα (Covid-19), ο Διαμεσολαβητής ή Εντολοδόχος, με τις δυνατότητες συνεχούς επίβλεψης της αγοράς που θα έχει, θα μπορούσε να παρέχει πληροφορίες στην Ε.Α. για την κατάσταση της αγοράς και για τις αντικειμενικές ανάγκες των επιχειρήσεων στις ειδικές αυτές οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες, ώστε η Ε.Α. να δώσει κατευθύνσεις για πρακτικές που, παρά την πιθανότητα περιορισμού του ανταγωνισμού, ενδέχεται να είναι απαραίτητες για την οργάνωση της ασφάλειας προμηθειών και των δικτύων διανομής και γενικότερους λόγους δημοσίου συμφέροντος, συνεπώς επιφέροντας θετικές συνέπειες στην οικονομική αποτελεσματικότητα και την ανθεκτικότητα (resilience) της εφοδιαστικής αλυσίδας που μπορούν πιθανώς να λειτουργήσουν ως αντίβαρο σε πιθανές αντι-ανταγωνιστικές επιπτώσεις.





## Πρωτοβουλία «Υγιούς Ανταγωνισμού & Βιώσιμη Ανάπτυξη»

Σε μια περίοδο που το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής λαμβάνει μεγάλες διαστάσεις, καθίσταται πλέον επιτακτική η ανάγκη επιτάχυνσης της μετάβασης της Ελληνικής οικονομίας, μέσω της υιοθέτησης φιλικών προς το περιβάλλον δράσεων προς όφελος των καταναλωτών και των πολιτών, αλλά και ως μέσο απόκτησης ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος για τις επιχειρήσεις.

Η ΕΕ έχει καταστεί πρωτοπόρος παγκοσμίως στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, εφαρμόζοντας τα υψηλότερα κοινωνικά και περιβαλλοντικά πρότυπα, προωθώντας τη Συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή αλλά και υιοθετώντας καινοτόμες αντιλήψεις όπως η κυκλική οικονομία (circular economy).

Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της προωθούν ενεργά την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) με διάφορα ρυθμιστικά μέσα, αλλά και με την προώθηση της αυτορρύθμισης από την πλευρά των επιχειρήσεων και σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Η συνολική επίτευξη των ΣΒΑ έως το 2020 αποτελεί μία σημαντική πρόκληση των δημόσιων αρχών παγκοσμίως.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ  
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ





Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή Ανταγωνισμού ανέλαβε την πρωτοβουλία να ξεκινήσει ένα διάλογο για την εξεύρεση και ενσωμάτωση μεθόδων και εργαλείων αποτίμησης, ανάλυσης και αξιολόγησης επιχειρηματικών πρακτικών στο πλαίσιο των οικονομικών και του δικαίου του ανταγωνισμού, λαμβάνοντας υπ' όψη και το βαθμό στον οποίο αυτές ευνοούν ή αναστέλλουν συγκεκριμένες βιώσιμες λύσεις, προσηλωμένη πάντα στη διασφάλιση της ασφάλειας δικαίου για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη. Στόχος αυτής της πρωτοβουλίας είναι η προσαρμογή του ελληνικού επιχειρείν στο πλαίσιο μιας ευημερούσας πράσινης και χωρίς αποκλεισμούς οικονομίας με την υιοθέτηση πράσινων και τεχνολογικά προηγμένων λύσεων. Άλλωστε, η προστασία του περιβάλλοντος στην Ελλάδα είναι συνταγματική υποχρέωση του Κράτους όπως ορίζεται και στο άρθρο 24 του Ελληνικού Συντάγματος. Το προσωπικό της Γενικής Διεύθυνσης της ΕΑ συνέταξε ένα έγγραφο εργασίας ([δείτε εδώ](#)), όπου αναπτύσσονται τόσο οι αποκλίσεις όσο και οι συνέργειες μεταξύ της έννοιας της βιώσιμης ανάπτυξης στις διάφορες εκφάνσεις της και του δικαίου του ανταγωνισμού. Το εν λόγω έγγραφο έλαβε θετικά σχόλια και από την Επίτροπο και Αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κα M. Vestager σε πρόσφατη ομιλία της με την οποία ανακοίνωσε και [ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες για αυτό το θέμα](#). Η πρωτοβουλία της Ελληνικής Επιτροπής Ανταγωνισμού χαιρετίστηκε και από τα [διεθνή Μ.Μ.Ε.](#)

Το κείμενο εργασίας του προσωπικού της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ε.Α. αποδέχεται ότι αδιαμφισβήτητα, το δίκαιο ανταγωνισμού δύναται να αντιμετωπίσει ζητήματα βιωσιμότητας. Τα βασικά θέματα που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη περιλαμβάνουν:

- i. τον βαθμό στον οποίο θα μπορούσαν να εγκρίνονται συμφωνίες μεταξύ ανταγωνιστών ή εταιρειών σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας για την ενίσχυση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας και των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης, είτε ως μη εμπίπτουσες στο πλαίσιο του άρθρου 101 παράγραφος 1, είτε ως εξαιρούμενες βάσει του άρθρου 101 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ,
- ii. το κατά πόσον οι καταχρηστικές πρακτικές μίας δεσπόζουσας εταιρείας δυνάμει του άρθρου 102 ΣΛΕΕ μπορούν επίσης να συμπεριλαμβάνουν αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές που αποτελούν και παραβιάσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας ή που περιορίζουν τη βιώσιμη ανάπτυξη ή εάν πρέπει, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να υπάρχει υπεράσπιση της βιωσιμότητας σε σχέση με συμπεριφορές που διαφορετικά θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως καταχρηστικές της δεσπόζουσας θέσης, εφόσον ασφαλώς δεν θίγεται ο δομικός ανταγωνισμός στην αγορά και
- iii. τον βαθμό στον οποίο θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη ζητήματα βιωσιμότητας κατά την αξιολόγηση συγχωνεύσεων και εξαγορών.

Στο έγγραφο εργασίας εντοπίζονται εκείνες οι παράμετροι βιώσιμης ανάπτυξης που μπορούν να προαχθούν, είτε χωρίς να αλλάξει τίποτα στην εφαρμογή της σχετικής με τον ανταγωνισμό νομοθεσίας, είτε με ήπια προσαρμογή της σε έννοιες που θα πρέπει ρητά να διατυπωθούν, είτε με μια πιο καινοτόμα προσέγγιση, ίσως και προσαρμογή των υφιστάμενων θεωριών βλάβης.

Επιπλέον, το έγγραφο λαμβάνει υπόψη του την πρόσφατη βιβλιογραφία, σχετικές υποθέσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και κάνει προτάσεις για την έναρξη μιας δημόσιας συζήτησης.



Οι κυριότερες προτάσεις συνοψίζονται ως ακολούθως:

- Η Επιτροπή Ανταγωνισμού θα πρέπει να διευκολύνει την μετάβαση προς μια πράσινη οικονομία και να υποστηρίξει την καινοτομία στην πράσινη οικονομία, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν εξωτερικές επιπτώσεις που υφίστανται από γενιά σε γενιά, μέσω της χρήσης νέων εργαλείων και διαφορετικών προσεγγίσεων για την κατανόηση της συμπεριφοράς των καταναλωτών.
- Οι κανόνες ανταγωνισμού θα πρέπει να εναρμονιστούν με τις ευρύτερες συνταγματικές αξίες και τους προγραμματικούς στόχους βιωσιμότητας, σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο.
- Απαραίτητη κρίνεται η παροχή της νομικής ασφάλειας προς τις επιχειρήσεις την οποία χρειάζονται για να πραγματοποιήσουν τις κρίσιμες για τη βιώσιμη ανάπτυξη επενδύσεις. Αυτό απαιτεί πιο στοχευμένες παρεμβάσεις στον τομέα του ανταγωνισμού, που θα παρέχουν ένα σαφές σύνολο των εφαρμοστέων κανόνων. Κρίσιμη κρίνεται και η συλλογή πληροφοριών σχετικά με τις διάφορες επιχειρηματικές στρατηγικές και τα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις καθώς προχωρούν προς τη μετάβαση στην πράσινη οικονομία, προκειμένου να προσαρμόζεται αναλόγως η εφαρμογή των κανόνων περί ανταγωνισμού.
- Προτείνεται η συνεργασία με άλλες ρυθμιστικές αρχές και ειδικότερα η δημιουργία μια κοινής «Συμβουλευτικής Ομάδας», που θα απαρτίζεται από εκπροσώπους διαφόρων ρυθμιστικών αρχών, με σκοπό να παρέχει άτυπες συμβουλές σχετικά με προτεινόμενα νέα μέτρα σχετιζόμενα με τη βιωσιμότητα.
- Προτείνεται η ανάπτυξη ενός «sandbox» για τη βιώσιμη ανάπτυξη στο πλαίσιο των κανόνων περί ανταγωνισμού, έτσι ώστε να υπάρξει η δυνατότητα πειραματισμού με νέες μορφές εμπορικών πρακτικών που επιδιώκουν τη γρήγορη και αποτελεσματική επίτευξη στόχων βιώσιμης ανάπτυξης, για την υλοποίηση των οποίων ενδεχομένως να απαιτείται συνεργασία μεταξύ ανταγωνιστικών επιχειρήσεων.
- Προκρίνεται η έκδοση κατευθυντηρίων γραμμών, ώστε να διευκρινιστεί υπό ποιες προϋποθέσεις ο ιδιωτικός τομέας μπορεί να προβεί σε συνεργασίες για την προώθηση της επίτευξης στόχων βιώσιμης ανάπτυξης, κάτι που ήδη εφαρμόζεται σε ορισμένες χώρες. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή Ανταγωνισμού θα προχωρήσει στη σύνταξη τέτοιων Κατευθυντηρίων Γραμμών.





Ορισμένες άλλες εθνικές αρχές ανταγωνισμού στην Ευρώπη έχουν ήδη αναλάβει πρωτοβουλίες προς αυτήν την κατεύθυνση. Για παράδειγμα, η Ολλανδική Αρχή (Netherland Authority for Consumers and Markets, ACM) πρόσφατα ανακοίνωσε [κατευθυντήριες γραμμές](#) για τη βιωσιμότητα και τον ανταγωνισμό, οι οποίες παρέχουν καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού στις συμφωνίες βιωσιμότητας μεταξύ επιχειρήσεων, στο πλαίσιο του άρθρου 101 παράγραφοι 1 και 3 της ΣΛΕΕ. Άλλες Αρχές Ανταγωνισμού έχουν προσθέσει την προώθηση της πράσινης ανάπτυξης στους στόχους τους για το 2020.

Η Γερμανική Επιτροπή Ανταγωνισμού παρουσίασε επίσης τον Οκτώβριο 2020 μία εκτενή ανάλυση για τα θέματα βιώσιμης ανάπτυξης στο δίκαιο ανταγωνισμού.

Συνεπώς, η πρωτοβουλία της Επιτροπής Ανταγωνισμού να ξεκινήσει μία δημόσια διαβούλευση για τον τρόπο με το οποίο το δίκαιο ανταγωνισμού και ο ανταγωνισμός θα συμβάλλει στη βιώσιμη ανάπτυξη αποτελεί κοινή στόχευση και με άλλες Αρχές Ανταγωνισμού στην Ευρώπη.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ  
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ



## «Υγιής Ανταγωνισμός & Βιώσιμη Ανάπτυξη» Τηλε-Ημερίδα

Η έναρξη της δημόσιας διαβούλευσης πραγματοποιήθηκε με τη διοργάνωση στις 28.9.2020 τηλε-ημερίδας με θέμα ‘Ζητήματα Βιώσιμης Ανάπτυξης και Δίκαιο Ανταγωνισμού Προς μια κανονιστική όσμωση πράσινης ανάπτυξης’.



Στην τηλε-ημερίδα, η οποία πραγματοποιήθηκε μέσω ιδιόκτητου livestreaming studio σε ποιότητα FULLHD, απηύθυνε χαιρετισμό η Α.Ε. Πρόεδρος της Δημοκρατίας, κα Κ. Σακελλαροπούλου, ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων, κ. Α. Γεωργιάδης, ο Γενικός Δ/ντής της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κ. Olivier Guersant, καθώς και το μέλος ΔΣ και επικεφαλής ομάδας εργασίας ανταγωνισμού ΣΕΒ, κ. Α. Παντελιάδης.

Συμμετείχαν δε εκπρόσωποι της ΕΕ, του ΟΟΣΑ και άλλων διεθνών οργανισμών, επικεφαλής Εθνικών Αρχών Ανταγωνισμού, δικαστές, καθηγητές, επιχειρήσεις, εκπρόσωποι οικονομικών και κοινωνικών φορέων. Την τηλε-ημερίδα παρακολούθησαν μέσω της πλατφόρμας της Επιτροπής Ανταγωνισμού πλέον των 1.500 ενδιαφερομένων, από όλη την Ευρώπη που δραστηριοποιούνται επαγγελματικά σε ζητήματα βιώσιμης ανάπτυξης και προστασίας ελεύθερου ανταγωνισμού.

Επόμενος στόχος της ΕΑ είναι η υιοθέτηση δέσμης, μετά από διαβούλευση, μέτρων για την καλύτερη ενσωμάτωση των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης σε συνεργασία με την ΕΕ και το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ανταγωνισμού.



## Η Ψηφιακή Επανάσταση της Ε.Α. (Μέρος Β)

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού τον Σεπτέμβριο 2019 παρουσίαζε σημαντικό έλλειμμα όσον αφορά την ψηφιακή υλικοτεχνική της υποδομή. Η Επιτροπή δεν διέθετε λογισμικά προγράμματα που να της επιτρέπουν ταχύτερη και πιο αποτελεσματική ανάλυση των δεδομένων, παρά μόνον περιορισμένα τεχνικά μέσα για τους ελέγχους της, ειδικά επιτόπιους μιας και δεν υπήρξε κατά τα τελευταία χρόνια προγραμματισμός (ιδίως και ενόψει των περιορισμένων πόρων της Επιτροπής) για την απόκτηση του απαραίτητου hardware και software για τους ελέγχους και εκπαίδευση του προσωπικού στις νέες τεχνολογίες, ενώ δεν παρέχόταν καμία ψηφιακή υπηρεσία για τους πολίτες.

Όπως αναλύθηκε στο προηγούμενο τεύχος του Ενημερωτικού Δελτίου (τεύχος 2, Απρίλιος 2020, σελ. 9-14), η Επιτροπή προχώρησε σε μία σημαντική αναβάθμιση των εργαλείων έρευνας με την προμήθεια λογισμικών νέας γενιάς, τα οποία της επιτρέπουν πλέον την ταχύτερη ψηφιακή ανάλυση μεγάλων αρχείων, βελτιώνοντας σημαντικά την αποτελεσματικότητά της. Περαιτέρω, ολοκληρώθηκε τον Σεπτέμβριο το portal ψηφιακών υπηρεσιών για τους πολίτες, τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις της Ε.Α. όπως επίσης και η πρώτη φάση της πλατφόρμας Economic Intelligence της Επιτροπής Ανταγωνισμού, ένα πρωτοπόρο έργο, όχι μόνο στην Ευρώπη, αλλά και παγκοσμίως.





## Ψηφιακές Υπηρεσίες για τους πολίτες

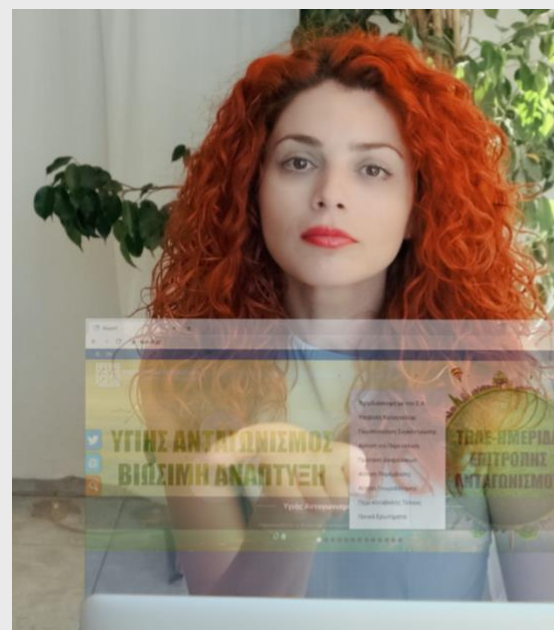
### ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού έχει ειδικά κατά το τελευταίο έτος επενδύσει στην καινοτομία και στην ψηφιακή της αναβάθμιση. Στο πλαίσιο αυτό, και με γνώμονα την ανάγκη ψηφιακής μετάλλασης των δημόσιων υπηρεσιών και την εξυπηρέτηση του κοινού, ειδικά την περίοδο της πανδημίας, από τις 12.10.2020 παρέχονται από την ιστοσελίδα της Ε.Α. εκσυγχρονισμένες ψηφιακές υπηρεσίες σε επιχειρήσεις, δημόσιους φορείς και πολίτες.

Η Ε.Α. προσδοκά ότι οι «Ψηφιακές Υπηρεσίες Επιτροπής Ανταγωνισμού» θα συνεισφέρουν μεταξύ άλλων στην παροχή ολοκληρωμένων Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Συναλλαγών προς τους συναλλασσόμενους με την Ε.Α. πολίτες, επαγγελματίες και επιχειρήσεις, αλλά και τους δημόσιους φορείς με τους οποίους συναλλάσσεται ή συνεργάζεται η Ε.Α. στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της. Επίσης θα συμβάλει στην αύξηση της διαφάνειας, στη βελτίωση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ελεγκτικού έργου της, και τη βελτίωση της ταχύτητας και της ποιότητας των εργασιών της και των παρεχόμενων από αυτή υπηρεσιών.

Οι νέες ψηφιακές υπηρεσίες της Επιτροπής Ανταγωνισμού, που θα παρέχονται στις επιχειρήσεις, στους πολίτες και στις λοιπές δημόσιες υπηρεσίες, στοχεύουν, ειδικά στη δύσκολη αυτή περίοδο της πανδημίας COVID-19, στη διενέργεια ηλεκτρονικά όλων των διαδικαστικών θεμάτων που τους αφορούν ή τους απασχολούν ή/και τη συλλογή εγγράφων και πληροφοριών που σχετίζονται με το έργο της Αρχής, χωρίς την ανάγκη φυσικής παρουσίας ή/και τηλεφωνικών συνδιαλέξεων. Περαιτέρω μέσω εφαρμογής οι συναλλασσόμενοι με την Ε.Α. θα έχουν τη δυνατότητα να κλείσουν τηλε-συνάντηση με στελέχη της ΕΑ για τα θέματα που τους απασχολούν και να παρακολουθούν την πορεία των υποθέσεών τους.





## Ψηφιακές Υπηρεσίες για τους πολίτες

Συγκεκριμένα, οι ψηφιακές υπηρεσίες αφορούν σε :

- Ηλεκτρονική υποβολή αιτήματος για τηλε-συνάντηση / τηλε-διάσκεψη με στελέχη της Επιτροπής Ανταγωνισμού
- Ηλεκτρονική υποβολή καταγγελίας με χρήση του εντύπου καταγγελιών.
- Γνωστοποίηση πράξης συγκέντρωσης ηλεκτρονικά με χρήση του σχετικού εντύπου γνωστοποίησης.
- Ηλεκτρονική υποβολή αίτησης παρέκκλισης από τις υποχρεώσεις των επιχειρήσεων για αναστολή πραγματοποίησης συγκέντρωσης.
- Ηλεκτρονική υποβολή πρότασης δεσμεύσεων.
- Ηλεκτρονική υποβολή παρέμβασης σε υπόθεση ως τρίτος
- Ηλεκτρονική υποβολή αιτήματος (από δημόσιους φορείς) / ερωτήματος για παροχή γνωμοδότησης επί ζητημάτων ελεύθερου ανταγωνισμού.
- Δυνατότητα ηλεκτρονικής ενημέρωσης περί καταβολής του τέλους 1/000 του άρθ. 17 του ν. 3959/2011 και υποβολής αίτησης επιστροφής του.
- Ηλεκτρονική υποβολή γενικών ερωτημάτων

Για την πληρέστερη ενημέρωσή σας, δείτε το σύντομο σημείωμα σχετικά με το έργο «Ψηφιακές Υπηρεσίες Επιτροπής Ανταγωνισμού» ([Οδηγός Χρήσης Ψηφιακών Υπηρεσιών](#)), καθώς και σχετικό ενημερωτικό video που δημιουργήθηκε από στελέχη της Ε.Α ([Ψηφιακές Υπηρεσίες Ε.Α.](#)).



ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗ  
ΜΕ ΣΤΕΛΕΧΗ ΤΗΣ Ε.Α.  
Άμεση και υπεύθυνη  
ενημέρωση για τις  
υποθέσεις σας



## Η ψηφιακή πλατφόρμα Economic Intelligence της Επιτροπής Ανταγωνισμού

Στα πλαίσια του προγράμματος ψηφιακής μετάλλαξης και ειδικά με σκοπό να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις συνεχής παρακολούθησης της αγοράς την περίοδο της πανδημίας Covid-19, η Επιτροπή Ανταγωνισμού προχώρησε στο σχεδιασμό και την ανάπτυξη της πλατφόρμας HCC Data Analytics and Economic Intelligence, ενός καινοτόμου εργαλείου συλλογής και επεξεργασίας οικονομικών δεδομένων (π.χ. τιμές) χιλιάδων προϊόντων σε διάφορες αγορές στην Ελλάδα σε πραγματικό χρόνο. Το νέο έργο θα αποτελέσει βασικό σημείο στη διαδικασία ψηφιακού μετασχηματισμού της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Η νέα πλατφόρμα HCC Data Analytics and Economic Intelligence θα έχει σαν βασικές λειτουργίες τη συλλογή και ανάλυση δεδομένων αγοράς σε πραγματικό χρόνο, βελτιστοποιημένα dashboards παρακολούθησης αγοράς με έκδοση άμεσων αναλύσεων και reporting, ενώ για τους αλγόριθμους μηχανικής μάθησης θα γίνει αξιοποίηση της εμπειρίας και της γνώσης - καθώς και των μέχρι σήμερα δεικτών - της Επιτροπής Ανταγωνισμού, όπως και η ενσωμάτωση ενός μηχανισμού screening για να επιτρέπεται η γρήγορη και βασισμένη στις πραγματικές επιπτώσεις στην οικονομία προτεραιοποίηση των υποθέσεων της Επιτροπής.

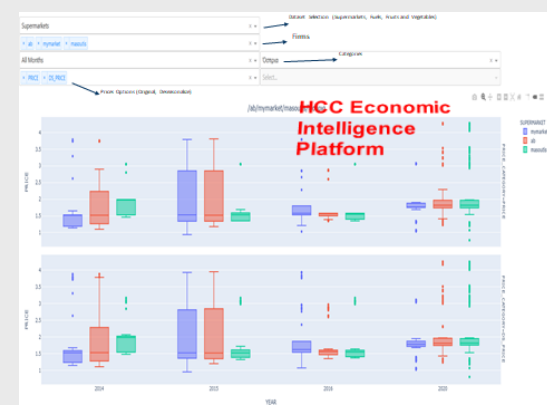
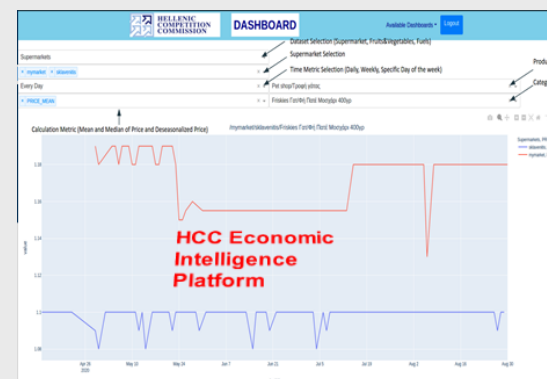
Οι κυριότερες πηγές δεδομένων που θα τροφοδοτούν την πλατφόρμα, περιλαμβάνουν δεδομένα από το παρατηρητήριο τιμών e-καταναλωτής και τα δεδομένα χονδρικής του Ο.Κ.Α.Α., τα προγράμματα ΔΙΑΥΓΕΙΑ, TAXIS, τη Eurostat, την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), το Χρηματιστήριο Αθηνών, το ΓΕΜΗ, ενώ όπως επίσης θα προστεθούν σε δεύτερη φάση και το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) και το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ).

Έχει ήδη ολοκληρωθεί μία διαδικασία ροής δεδομένων (data pipeline) που υποστηρίζει την επεξεργασία σε πραγματικό χρόνο την υψηλή χωρητικότητα δεδομένων για μελλοντική κλιμάκωση μέσω της Υποδομής Jupiter (Data Engineering). Η υποδομή αυτή ενσωματώνει διάφορες πηγές δεδομένων (όπως το e-katanalotis, το Παρατηρητήριο τιμών υπουργείο Ανάπτυξης, τη βάση δεδομένων του Υπουργείου Υγείας - αποθέματα, τη βάση δεδομένων ΟΚΑΑ, το fuelprices.gr, το ΓΕΜΗ) σε μία ενιαία βάση δεδομένων (integrated data template) και διάφορες δυνατότητες ανάλυσης δεδομένων. Το HCC Economic Intelligence Platform λαμβάνει υπόψη την εισαγωγή και τη διαχείριση δεδομένων από υφιστάμενα APIs, αρχεία δεδομένων (CSV, Excel κ.λπ.), τη διαλειτουργικότητα με άλλες βάσεις δεδομένων, από τη σύνδεση με ηλεκτρονικές πηγές δεδομένων και άλλες πηγές, όπως δεδομένα από απαντήσεις σε ερωτηματολόγια από πρωτοβουλίες έρευνας αγοράς της ΕΑ.

Η απεικόνιση των δεδομένων σε ειδικά διαμορφωμένα dashboards είναι ζωτικής σημασίας για τη λήψη αποφάσεων και την εξερεύνηση δεδομένων κατά τη διάρκεια του χρόνου μοντελοποίησης, ενώ υπάρχει ευελιξία στην αλλαγή των παραμέτρων και σχεδιασμός για αυτοματοποιημένες αναφορές και ειδοποιήσεις.

Η Πλατφόρμα επίσης ενσωματώνει τεχνικές μηχανικής μάθησης και βαθιάς μάθησης ενώ είναι δυνατό για τα πακέτα από Python, R και άλλες στατιστικές σουίτες, να διαμορφώνονται έτσι ώστε τα δεδομένα να μπορούν να κατηγοριοποιηθούν αυτόματα σε πραγματικό χρόνο.

Η HCC Economic Intelligence Platform πραγματοποιήθηκε ύστερα από στενή συνεργασία μεταξύ του προσωπικού της Επιτροπής Ανταγωνισμού, μίας ομάδας εμπειρογνομόνων διεθνούς κύρους που συντόνιζε ο καθηγητής του Τμήματος Πληροφορικής στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών Βασίλειος Βασσάλος, σε συνεργασία με την εταιρεία πληροφορικών εφαρμογών Warply.





## Ομάδα Κρούσης COVID-19

### Τα νέα της Ομάδας κρούσης

Στις 15 Απριλίου η Επιτροπή Ανταγωνισμού ανακοίνωσε τις ενέργειές της ειδικής ομάδας κρούσης που συστάθηκε στις 20.3.2020 για Covid-19\_Competition, για την συστηματική εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού στις ειδικές οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού.

Ειδικότερα, η ΕΑ από την αρχή της πανδημίας παρακολουθεί συστηματικά τα οικονομικά στοιχεία διαφόρων κλάδων, και ιδίως προϊόντων και υπηρεσιών υγείας και βασικών καταναλωτικών προϊόντων και τροφίμων, παράπονα καταναλωτών και δημοσιεύματα αφενός μεν αναφορικά με ανατιμήσεις σε βασικά καταναλωτικά προϊόντα (όπως ενδεικτικά προϊόντα υγειονομικού υλικού, αγροτικά προϊόντα και προϊόντα τροφίμων) σε όλη την αλυσίδα αξίας, αφετέρου δε σχετικά με τυχόν ελλείψεις των εν λόγω προϊόντων και έχει αναπτύξει στρατηγική στοχευμένης επέμβασης όπου και εάν κρίνεται απαραίτητο, ως αρμόδια για τη διαπίστωση τυχόν παραβάσεων των διατάξεων του ν.3959/2011 και των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ ή μέσω κανονιστικών παρεμβάσεων.

### Επιτόπιοι έλεγχοι εν μέσω πανδημίας σε αγορές τροφίμων

Στο πλαίσιο αυτό, στις 15 και 22 Απριλίου 2020 διενεργήθηκαν επιτόπιοι αιφνιδιαστικοί έλεγχοι στον κλάδο των τροφίμων. Ειδικότερα, με αφορμή πληροφορίες για πιθανές οριζόντιες συμφωνίες ή εναρμονισμένες πρακτικές (συμπράξεις) μεταξύ επιχειρήσεων (πραγματικών ή δυνητικών ανταγωνιστών) ή /και αποφάσεων ενώσεων επιχειρήσεων στις οποίες συμμετέχουν πραγματικοί ή δυνητικοί ανταγωνιστές, η Επιτροπή Ανταγωνισμού έδωσε εντολή σε υπαλλήλους της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού και της σχετικής Περιφέρειας να διενεργήσουν άμεσα αιφνιδιαστικό επιτόπιο έλεγχο σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο τροφίμων και ειδικότερα στις αγορές των αμνοεριφίων και των εσπεριδοειδών.



### **Μαζική ηλεκτρονική έρευνα σε εταιρίες που εμπορεύονται υγειονομικό υλικό και ενδιάμεσα αποτελέσματα**

Κατά τον μήνα Απρίλιο 2020 ολοκληρώθηκε η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων που είχαν αποσταλεί στα μέσα Μαρτίου καθώς και η κατάθεση τιμολογίων και άλλου υλικού μέσω ειδικής ηλεκτρονικής φόρμας, στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας που εκκίνησε η ΕΑ, βάσει δημοσιευμάτων για ανατιμήσεις και ελλείψεις σε υγειονομικό υλικό, προκειμένου να ερευνήσει εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εκκίνησης αυτεπάγγελτης έρευνας για διερεύνηση τυχόν παραβάσεων των διατάξεων του άρθρου 1 και 2 του Ν. 3959/2011 και των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ. Ειδικότερα, η Επιτροπή Ανταγωνισμού είχε αποστείλει ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο, με το οποίο ζητήθηκαν στοιχεία αγορών και πωλήσεων για το διάστημα από το Νοέμβριο 2019 έως και το Μάρτιο 2020, σε 4.056 επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, εισαγωγή και εμπορία υγειονομικού υλικού και συγκεκριμένα σε χειρουργικές μάσκες και γάντια μιας χρήσης, καθώς και σε αντισηπτικά μαντηλάκια και αντισηπτικά διαλύματα.

Η ενέργεια αυτή με την αποστολή χιλιάδων ερωτηματολογίων μέσω εξειδικευμένου λογισμικού και εν συνεχεία η γρήγορη κατηγοριοποίηση και στατιστική και οικονομετρική ανάλυση των δεδομένων που συλλέχτηκαν, ώστε να αποφασισθούν περαιτέρω ενέργειες αποτελεί μία καινοτομία στον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή εκπονούσε τις έρευνες της μέχρι σήμερα.

Με τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας, έγινε εξαγωγή των στοιχείων 3.300 περίπου εταιρειών που απάντησαν στο ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο και πραγματοποιήθηκε επεξεργασία και ανάλυση των στοιχείων από ομάδα ειδικών επιστημόνων, οικονομολόγων και οικονομέτρων.

Στο ερωτηματολόγιο απάντησαν πολλά φαρμακεία λόγω της πληθώρας αυτών στην ελληνική επικράτεια (περίπου 10.000 συνολικά), αλλά και εταιρείες από όλες τις βαθμίδες διανομής των εξεταζόμενων προϊόντων, την εισαγωγή, παραγωγή και χονδρική πώληση, ενώ στην πλειοψηφία τους οι επιχειρήσεις που ανταποκρίθηκαν στην έρευνα της ΕΑ έχουν έδρα τους νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης. Από την έρευνα προέκυψε ότι κατά την εξεταζόμενη περίοδο φαίνεται να σημειώνεται αύξηση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη λιανική πώληση όλων των εξεταζόμενων προϊόντων υγειονομικού υλικού. Επίσης η έρευνα ανέδειξε ότι στη διάμεση τιμή πώλησης διαπιστώθηκε κατακόρυφη άνοδος ειδικά στις χειρουργικές μάσκες μίας χρήσης από τον Φεβρουάριο του 2020 και έπειτα. Μικρή ήταν η άνοδος της διάμεσης τιμής σε αντισηπτικά gel και γάντια, ενώ οριακή πτώση της τιμής παρατηρήθηκε στα αντισηπτικά μαντηλάκια.



Η πώληση των προϊόντων αυτών από περισσότερες επιχειρήσεις φαίνεται να συγκράτησε την αύξηση των τιμών, ενώ η αύξηση στις μάσκες φαίνεται ότι προήλθε από έλλειψη αποθεμάτων του είδους αυτού κατά το χρονικό διάστημα που εξετάζουμε. Ωστόσο δεν επιβεβαιώθηκε συστηματική αύξηση του μέσου ή/ και διάμεσου μεικτού περιθωρίου κέρδους από την πώληση του εξεταζόμενου υγειονομικού προϊόντος κατά το ερευνώμενο διάστημα.

Ειδικότερα, βρέθηκε ότι το διάμεσο μεικτό περιθώριο κέρδους δεν σημείωσε ιδιαίτερη διακύμανση το ερευνώμενο διάστημα, και διαμορφώθηκε σε παρόμοιο ύψος για διαφορετικά προϊόντα. Περαιτέρω, παρατηρήθηκε παρόμοια συμπεριφορά της διάμεσης τιμής αγοράς και πώλησης των υπό εξέταση προϊόντων μεταξύ ηπειρωτικής και νησιωτικής Ελλάδας καθώς και μεταξύ αστικών και μη αστικών κέντρων.

Σύμφωνα με την στατιστική και οικονομετρική επεξεργασία των διαθέσιμων στοιχείων, η αύξηση στη λιανική τιμή πώλησης του εξεταζόμενου υγειονομικού υλικού προέρχεται, κατά κύριο λόγο, από την μετακύλιση της αύξησης της χονδρικής τιμής πώλησης. Επιπλέον, από την έρευνα προέκυψε ότι η μετακύλιση της αύξησης της χονδρικής τιμής πώλησης στα αντισηπτικά μαντηλάκια και στα γάντια μίας χρήσης ήταν μεγαλύτερη στα φαρμακεία από ότι στα σούπερ μάρκετ.

#### **Έρευνα στην προμήθεια υγειονομικού υλικού και ιατρικού εξοπλισμού από τα δημόσια νοσοκομεία και άλλες υγειονομικές μονάδες και ενδιάμεσα αποτελέσματα**

Την ίδια περίοδο, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, προκειμένου να ερευνηθεί εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εκκίνησης αυτεπάγγελτης έρευνας για τυχόν παράβαση των διατάξεων του ν. 3959/2011 ή/και 101 και 102 ΣΛΕΕ στους δημόσιους διαγωνισμούς προμήθειας, διεξήγαγε έρευνα στις αγορές α) αναγκαίου υγειονομικού υλικού, β) κάθε ενδεδειγμένου μέσου ατομικής ή συλλογικής προστασίας από τη διάδοση του κορωνοϊού και γ) ειδικού νοσοκομειακού εξοπλισμού για θεραπεία και νοσηλεία κρουσμάτων κορωνοϊού, αξιολογώντας στοιχεία προμηθειών πριν και μετά την εφαρμογή της υπ' αριθ. ΠΝΠ Α' 42/25.2.2020, του άρθρου 19 του ν. 4675/2020 και της υπ' αριθ. 19012/17.3.2020 ερμηνευτικής εγκυκλίου. Σκοπός της προκαταρκτικής αυτής έρευνας είναι ο προσδιορισμός των εταιρειών εκείνων που εν μέσω της υγειονομικής κρίσης του COVID-19 στην Ελλάδα προέβησαν σε υπερτιμολογήσεις. Η ενέργεια αυτή κρίθηκε απαραίτητη μεταξύ άλλων και λόγω της ανάγκης άμεσης προμήθειας των συγκεκριμένων προϊόντων κατά παρέκκλιση των τυπικών διαγωνιστικών διαδικασιών, γεγονός το οποίο ενδέχεται να οδήγησε σε αυξημένες τιμές.

Η έρευνα βασίστηκε σε δύο πηγές δεδομένων ήτοι σε στοιχεία που συλλέχθηκαν από την ΕΑ από τις επτά (7) Υγειονομικές Περιφέρειες της χώρας και σε δεδομένα από την ανοιχτή πλατφόρμα δημοσίων συμβάσεων "Diavgeia.gov.gr".



Ειδικότερα, στις 16.4.2020 και στη συνέχεια στις 23.4.2020, η ΕΑ έστειλε επιστολές παροχής στοιχείων στις Υγειονομικές Περιφέρειες της χώρας, από τις οποίες ζητήθηκαν στοιχεία προμήθειας υγειονομικού υλικού (χειρουργικές μάσκες, μάσκες FFP2/FFP3, αντισηπτικά, οινόπνευμα, γάντια μιας χρήσης, στολές προστασίας TYVEC, προστατευτικά ματιών, γυαλιά προστασίας, ασπίδες προστασίας, απολυμαντικά δισκία, θερμομέτρα, ροόμετρα κλπ) για το διάστημα από το Νοέμβριο 2019 έως και το Μάρτιο 2020, καθώς και κατά τους μήνες Νοέμβριο 2019 έως και πριν την λήψη των έκτακτων μέτρων αντιμετώπισης του COVID-19. Τα στοιχεία περιέχουν πληροφορίες για κάθε προμήθεια αναφορικά με τον φορέα ανάθεσης, το προϊόν αγοράς, όλους τους προμηθευτές που υπέβαλλαν προσφορές καθώς και τον μειοδότη, την τιμή ανά μονάδα προϊόντος, τον τύπο της διαδικασίας προμήθειας, το κριτήριο κατακύρωσης και την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης. Από το σύνολο των στοιχείων επιλέχθηκαν 12 προϊόντα για τα οποία υπήρξαν πολλές παρατηρήσεις.

Τα δεδομένα από τη ΔΙΑΥΓΕΙΑ συλλέχθηκαν μέσω της ανάπτυξης αλγορίθμων (χρήση Application Programming Interface - API), σε τρία βασικά βήματα, καθώς η ταχύτητα, ο όγκος και η ποικιλία της δομής και της φύσης των πληροφοριών που ανταλλάσσονται απαιτεί ειδική τεχνολογία και αναλυτικές μεθόδους για την μετατροπή τους σε επεξεργάσιμα δεδομένα για τον έλεγχο αντι-αταγωνιστικών πρακτικών. Στο πρώτο στάδιο της διαχείρισης/συνδυασμού δεδομένων έγινε προσπάθεια ανάκτησης συμβάσεων βάσει σχετικών λέξεων κλειδιά. Στη συνέχεια τα μεταδεδομένα καταγραφής των συμβάσεων αυτών μαζί με τα αρχεία τους, συλλέχθηκαν σε τοπικές βάσεις για να αναλυθούν περαιτέρω. Σημειώνεται ότι στην πρώτη φάση της έρευνας δημιουργήθηκε μια μαζική/μεγάλη βάση δεδομένων (big data) επί της οποίας εφαρμόστηκαν αλγόριθμοι για να μπορεί να είναι διαχειρίσιμη για την εξαγωγή των σχετικών με την έρευνα στοιχείων. Σε δεύτερο χρόνο, στο στάδιο του pre-processing, τα αποτελέσματα μελετήθηκαν και φιλτραρίστηκαν. Η διαδικασία αυτή που ουσιαστικά αποτελεί μέρος του feature engineering, έχει ως στόχο τη διαστατική ομαλοποίηση των αποτελεσμάτων αλλά και τη διαδοχική βελτίωση και επικαιροποίηση των παραμέτρων των ερωτημάτων/εντολών (queries) του API. Ακολούθησε μια επαναληπτική διαδικασία καθαρισμού και δειγματοληψίας (cleansing and re-sampling) για τη διασταύρωση/αντιστοίχιση των αποτελεσμάτων, καταλήγοντας τελικά σε ένα δείγμα 2.584 συμβάσεων. Τέλος, στο τρίτο στάδιο, ο αλγόριθμος εμπλουτίστηκε με στόχο την εξαγωγή τιμών από τα ημι-δομημένα δεδομένα. Συγκεκριμένα, χρησιμοποιήθηκαν τα πακέτα Camelot και Tabula από βιβλιοθήκες της Python, ώστε να γίνει αυτόματη εξαγωγή τιμών σε πίνακες για τα προϊόντα και των 2.584 συμβάσεων. Η διαδικασία ήταν επιτυχής για 692 συμβάσεις (27% του δείγματος).



Το τελικό σύνολο των δεδομένων που αναλύθηκαν περιλαμβάνουν 917 παρατηρήσεις: 808 προερχόμενες από τη συλλογή πληροφοριών από τις Υγειονομικές Περιφέρειες και 109 από την πλατφόρμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ. Στόχος της ανάλυσης είναι ο εντοπισμός ασυνήθιστα υψηλών τιμών για τα ερευνώμενα προϊόντα. Η ανάλυση επικεντρώθηκε μόνο στις τιμές, καθώς σε αυτές τις ομάδες προϊόντων υπάρχει μια σχετική μεταβλητότητα στην ποιότητα. Αρχικά εξετάζεται η τιμή των προϊόντων σε ένα μοντέλο δύο μεταβλητών (bivariate set-up) κατά την περίοδο πριν και κατά την διάρκεια της κρίσης.

Στη συνέχεια εξετάζονται οι τιμές μέσω ενός πολυμεταβλητού μοντέλου (multivariate set-up) που στην εκτίμησή του λαμβάνει υπ' όψη του και άλλες μεταβλητές, όπως την περιοχή, τον αγοραστή, τον τύπο διαγωνιστικής διαδικασίας και την ποσότητα αγοράς. Από την αξιολόγηση των στοιχείων, δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι, για τις περισσότερες από τις ερευνώμενες κατηγορίες προϊόντων, η διάμεση τιμή αυξήθηκε, ενώ στις περισσότερες περιπτώσεις αυξήθηκαν και οι διακυμάνσεις.

Επίσης, έγινε ανάλυση των ακραίων τιμών, οι οποίες χαρακτηρίστηκαν ως εκείνες που παρουσίασαν μεγαλύτερη από +2 τυπικές αποκλίσεις από τη μέση τιμή<sup>1</sup>.

Για 17 προμηθευτές σε σύνολο 120, η τιμή ξεπέρασε τη μέση τιμή κατά 2 τυπικές αποκλίσεις. Δεδομένου ότι κάποιες ακραίες τιμές ενδέχεται να μην είναι προϊόν αντι-ανταγωνιστικών πρακτικών, αλλά να οφείλονται σε παράγοντες που δεν λαμβάνονται υπ' όψη στην ανωτέρω ανάλυση, χρησιμοποιήθηκε και ένα πολύ-μεταβλητό μοντέλο με εξαρτημένη μεταβλητή τον λογάριθμο της τιμής, χρησιμοποιώντας ως ερμηνευτικές μεταβλητές, ψευδομεταβλητές για πριν και κατά τη διάρκεια της κρίσης, την κατηγορία προϊόντος, λογάριθμο της ποσότητας, την περιοχή, την αναθέτουσα αρχή και τη διαγωνιστική διαδικασία καθώς και αλληλεπιδράσεις μεταξύ μεταβλητών.

Για τον εντοπισμό των ακραίων τιμών, υπολογίστηκε ο μέσος όρος καταλοίπων για την περίοδο της κρίσης ανά προμηθευτή και αποτυπώθηκε η κατανομή τους. Χρησιμοποιώντας ως κατώφλι, έπειτα από διάφορους υπολογισμούς, την τιμή  $x = 0,8$ , θεωρήθηκαν ως ακραίες τιμές αυτές πάνω από το κατώφλι αυτό. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα οι τιμές που προσφέρονται από πέντε (5) προμηθευτές κατά την COVID-19 περίοδο μπορούν να θεωρηθούν ως δυνητικές ακραίες τιμές. Δύο (2) από αυτούς τους προμηθευτές προέκυψε ότι είχαν ακραίες τιμές και κατά την εφαρμογή του προαναφερόμενου μοντέλου δύο μεταβλητών.

<sup>1</sup> Σε μια κανονική κατανομή, περίπου 68% των παρατηρήσεων είναι εντός μίας τυπικής απόκλισης από το μέσο και περίπου 95% των παρατηρήσεων είναι εντός δύο τυπικών αποκλίσεων από τον μέσο.



### Αυτεπάγγελτες έρευνες σε αγορές βασικών τροφίμων και ενδιάμεσα αποτελέσματα

Επιπλέον, η Επιτροπή αποφάσισε στις **15.4.2020** την **εκκίνηση αυτεπάγγελτων ερευνών** σε κλάδους όπου υπήρχαν ενδείξεις προβλημάτων στον ανταγωνισμό (είτε για εύρεση αντι-ανταγωνιστικών πρακτικών είτε για να διαπιστωθεί εάν στον κλάδο δεν επικρατούν συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού) σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε όλη την αλυσίδα αξίας προϊόντων, κυρίως διατροφής (ενδεικτικά αναφέρονται οι ζωοτροφές, σιτηρά, γάλα, αυγά και κοτόπουλα).

Στις **11 Ιουλίου 2020** η ΕΑ εξέδωσε δελτίο τύπου σχετικά με τις επιπτώσεις της πανδημίας (COVID- 19) στις αγορές γάλακτος και σιτηρών και αλεύρων, στις τιμές καταναλωτή.

Ειδικότερα, η Ε.Α. απέστειλε ερωτηματολόγια για παροχή στοιχείων, με τα οποία ζητήθηκαν στοιχεία αγορών και πωλήσεων για το διάστημα από τον Φεβρουάριο 2020 έως και τον Απρίλιο 2020, σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή και εμπορία των ως άνω προϊόντων. Επιπρόσθετα, η Ε.Α., προκειμένου να ερευνήσει το σύνολο της αλυσίδας αξίας των ως άνω προϊόντων τροφίμων και ιδιαίτερα τυχόν επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 στις τιμές καταναλωτή, προχώρησε, σε συνεργασία με Εμπειρογνώμονες Καθηγητές Πληροφορικής και Οικονομικής Επιστήμης, σε ανάλυση των τιμών καταναλωτή ορισμένων βασικών προϊόντων διατροφής των ως άνω κατηγοριών.

Η Ε.Α. έχει πλέον στη διάθεσή της εργαλεία με βάση τα οποία θα μπορεί να παρακολουθεί την πορεία και εξέλιξη των τιμών των επιμέρους κατηγοριών ενδιαφέροντός της, ακόμα πιο συστηματικά. Διενεργούνται πλέον στατιστικές αναλύσεις σε πολλαπλές κατηγορίες βασικών καταναλωτικών προϊόντων, μεταξύ άλλων και στις ως άνω αναφερθείσες. Με βάση τα ως άνω εργαλεία, και ειδικά για την κατηγορία του **λευκού γάλακτος**, παρατηρήθηκε ότι η διάμεση τιμή για όλες τις εταιρείες σούπερ μάρκετ υπήρξε σχετικά σταθερή κατά τη διάρκεια της περιόδου έξαρσης της πανδημίας Covid-19 στη χώρα μας μέχρι και την 26.4.2020, οπότε και αποτυπώθηκε μείωση αυτής. Περαιτέρω, παρατηρήθηκε μεγαλύτερη διασπορά των τιμών λευκού γάλακτος ως προς τις χαμηλές τιμές τους (ήτοι μικρότερες από τη διάμεση τιμή)<sup>2</sup>.

Αναφορικά με την κατηγορία των **αλεύρων - σιμιγδαλιού** παρατηρήθηκε διαχρονικά και για όλο το διάστημα της έξαρσης της πανδημίας Covid-19 στη χώρα μας και του lockdown, μέχρι και την 03.05.2020 (end week), σταθερότητα ως προς τη διάμεση τιμή των αλεύρων-σιμιγδαλιού, παρά την αυξημένη ζήτησή τους τη συγκεκριμένη περίοδο. Ομοίως, τόσο η διασπορά των τιμών, όσο και οι ανώτατες και κατώτατες τιμές δε μεταβλήθηκαν σημαντικά κατά το εξεταζόμενο χρονικό διάστημα. Αντίθετα, μετά την αναστολή των περιορισμών λόγω της πανδημίας, παρατηρήθηκε μείωση των ανώτατων τιμών των αλεύρων και ελαφρά μείωση της διάμεσης τιμής τους.

Από τα αποτελέσματα αυτά δεν προκύπτει σημαντική αύξηση των διάμεσων τιμών λευκού γάλακτος και αλεύρων-σιμιγδαλιού στις αλυσίδες σούπερ μάρκετ κατά την περίοδο της έξαρσης της πανδημίας Covid-2019 και του lockdown (Ιαν-Μαΐ 2020) στη χώρα μας.

<sup>2</sup> Με εξαίρεση την περίοδο περί της 15.3.2020 κατά την έναρξη της περιόδου περιορισμού των μετακινήσεων.



### Επόμενα βήματα

- Από την ανάλυση των στοιχείων που συλλέχθηκαν από την αποστολή του ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου έχουν απομονωθεί εκείνες οι επιχειρήσεις, κυρίως φαρμακεία που παρουσίασαν αξιοσημείωτες αυξήσεις τιμών σε συγκεκριμένα υγειονομικά προϊόντα. Αν και τα φαρμακεία αποτελούν μικρές, ατομικές κατά κανόνα επιχειρήσεις οι οποίες, σε κανονικές συνθήκες δεν διαθέτουν την δυνατότητα να θέτουν μονομερώς τις τιμές στην αγορά, τους πρώτους μήνες της πανδημίας του COVID - 19 επικράτησαν εξαιρετικές συνθήκες οι οποίες επιτάσσουν την επαναξιολόγηση της δύναμής τους στην αγορά. Στο πλαίσιο αυτό, οι ενδείξεις υπερβολικής τιμολόγησης που αντλήθηκαν από την έρευνα της ΕΑ θα πρέπει να αξιολογηθούν υπό το πρίσμα: (i) της στενής οριοθέτησης των αγορών η οποία σε περιόδους κρίσης βασίζεται στο «σπάσιμο» της αλυσίδας υποκατάστασης (chain of substitution) της προϊόντικής ή/και της γεωγραφικής αγοράς λόγω των εξαιρετικών συνθηκών που επικρατούν ή/και (ii) της προσωρινής δεσπόζουσας θέσης (transitory market power) επιχειρήσεων η οποία δεν προκύπτει από την αλλαγή στην οριοθέτηση των σχετικών αγορών αλλά την αλλαγή στις συνθήκες που επικρατούν σε αυτές.
- Από την ανάλυση των ιδίων στοιχείων, προέκυψε ότι κάποιες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται κυρίως στην παραγωγή, εισαγωγή και χονδρική πώληση υγειονομικού υλικού δεν απάντησαν στο συγκεκριμένο ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο. Τον Ιούλιο εστάλη ερωτηματολόγιο στο πλαίσιο έναρξης αυτεπάγγελτης έρευνας σε 50 περίπου επιχειρήσεις που δεν είχαν απαντήσει για τη συγκέντρωση στοιχείων σχετικά με τις τιμές αγοράς και πώλησης σε διάφορες κατηγορίες προϊόντων υγειονομικού υλικού. Έχει ολοκληρωθεί η συγκέντρωση των στοιχείων από όσες εταιρίες απάντησαν και έχει προχωρήσει η επεξεργασία των δεδομένων η οποία θα ολοκληρωθεί τους επόμενους δύο μήνες, ενώ υπομνηστικές επιστολές θα σταλούν σε όσες επιχειρήσεις δεν ανταποκρίθηκαν, χωρίς να αποκλείεται και η επιβολή προστίμων για μη παροχή στοιχείων βάσει του άρθρου 38 του ν. 3959/2011
- Έχει προχωρήσει η ανάλυση των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν από τις Υγειονομικές Περιφέρειες καθώς από την ΔΙΑΥΓΕΙΑ προκειμένου να διαπιστωθεί αν υπάρχουν ενδείξεις για καταμερισμό της αγοράς εν μέσω της υγειονομικής κρίσης κατά παράβαση του άρθρου 1 του ν. 3959/2011 ή για τον εντοπισμό τυχόν περιπτώσεων καταχρηστικής τιμολόγησης από επιχειρήσεις που διαθέτουν μακροχρόνια πανελλαδική ή/και προσωρινή τοπική δεσπόζουσα θέση στις εν λόγω αγορές κατά παράβαση του άρθρου 2 του ν. 3959/2011.



### Επόμενα βήματα

- Επιπλέον, η ΕΑ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της έχει ξεκινήσει από τον Αύγουστο τη διερεύνηση της αγοράς και ειδικότερα των τιμών προμήθειας των τεστ για COVID-19 καθώς και την αγορά (ειδικότερα τιμές) παροχής υπηρεσιών για τη διενέργεια των τεστ ανίχνευσης και αντισωμάτων του κορωνοϊού από τα ιδιωτικά νοσοκομεία/κλινικές και διαγνωστικά κέντρα, προκειμένου να εξετάσει εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εκκίνησης αυτεπάγγελτης έρευνας για τη διαπίστωση τυχόν παραβάσεων των διατάξεων του ν. 3959/2011. Η συλλογή των στοιχείων έχει προχωρήσει και η Υπηρεσία βρίσκεται στο στάδιο επεξεργασίας αυτών για τη διεξαγωγή σχετικού πορίσματος προκειμένου να υπάρξει γρήγορα συστηματική παρέμβαση μεγίστης αποτρεπτικής ισχύος σε περίπτωση εύρεσης αντι-ανταγωνιστικών πρακτικών ή σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι στην αλυσίδα διανομής και παροχής υπηρεσιών των εν λόγω τεστ δεν επικρατούν συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού.
- Αναφορικά με τις αυτεπάγγελτες έρευνες στις επιμέρους αγορές τροφίμων, η ΕΑ στο επόμενο στάδιο της έρευνας θα εξετάσει την αιτιολόγηση των εκάστοτε μεταβολών, καθώς και τυχόν αυξήσεων τιμών σε άλλα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού. Η Επιτροπή θα προχωρήσει επίσης στην περιοδική επικαιροποίηση της έρευνας με νέα στοιχεία.

### Λοιπή πληροφόρηση στα πλαίσια της ομάδας COVID-19

#### Σχετικοί Κανονισμοί της Ε.Ε.

Στις 22 Μαΐου 2020, η ΕΑ εξέδωσε ανακοίνωση σχετικά με τους Εκτελεστικούς Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση συμφωνιών και αποφάσεων σχετικά με μέτρα σταθεροποίησης της αγοράς στον τομέα της πατάτας των ζωντανών φυτών και ανθέων και σχετικά με τον προγραμματισμό της παραγωγής στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, ενώ στις 17 Ιουλίου 2020 εκδόθηκε αντίστοιχη ανακοίνωση σχετικά με τον Εκτελεστικό Κανονισμό για τον αμπελοοινικό τομέα.

Οι εν λόγω Κανονισμοί προβλέπουν προσωρινή παρέκκλιση από τους κανόνες ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για συμφωνίες και αποφάσεις παραγωγών, συνεταιρισμών, ομάδων συνεταιρισμών κ.α. στους τομείς της πατάτας προς τυποποίηση, των ζωντανών φυτών και ανθέων, του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων και του αμπελοοινικού τομέα με σκοπό την σταθεροποίηση των εν λόγω αγορών για μέγιστη διάρκεια 6 μηνών, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω συμφωνίες και αποφάσεις δεν υπονομεύουν την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.



### Ερωτηματολόγια - Απαντήσεις

Έργο της ομάδας κρούσης είναι και η ενημέρωση των επιχειρήσεων και των πολιτών σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων του δικαίου του ανταγωνισμού, υπό την μορφή ερωταπαντήσεων. Τα θέματα που διαπραγματεύονται οι συγκεκριμένες ερωταπαντήσεις (Q&A), αφορούν στις περιπτώσεις που: α) κάθετες συμπράξεις αναφορικά με μέγιστες τιμές επιτρέπονται σε φυσικά ή και ηλεκτρονικά καταστήματα, β) οριζόντιες συμφωνίες μεταξύ πραγματικών ή/και δυνητικών ανταγωνιστών για ανταλλαγή πληροφοριών, έρευνα και ανάπτυξη, εμπορία, διανομή και διαχείριση προϊόντων, προσέλκυση και ανταλλαγή ανθρωπίνου δυναμικού επιτρέπονται, γ) νομοθετικές ρυθμίσεις με προσωρινό χαρακτήρα σε περίοδο κρίσης εξαιρούν συγκεκριμένες ενδεχομένως αντι-ανταγωνιστικές συμπεριφορές λόγω δημοσίου συμφέροντος, καθώς και αναφορικά με το δ) ποια πρέπει να είναι η συμπεριφορά μιας δεσπόζουσας επιχείρησης, ε) ποια η σχέση νομοθετικών μέτρων παρέμβασης και δικαίου του ανταγωνισμού, στ) τι προβλέπεται με την υπ' αριθ. 68/2020 ΠΝΠ σχετικά με την αισχροκέρδεια και ζ) ποιες είναι οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες επιτρέπεται η σύναψη συμφωνιών και αποφάσεων για τον προγραμματισμό της ποσότητας του νωπού γάλακτος που πρόκειται να παραχθεί για περίοδο έξι (6) μηνών από παραγωγούς και διάφορες ενώσεις τους.

### Ενέργειες λοιπών Αρχών Ανταγωνισμού

Στην ιστοσελίδα Ομάδα Κρούσης κατά αντιανταγωνιστικών πρακτικών λόγω Covid-19, οι επιχειρήσεις και οι πολίτες μπορούν, επίσης, να δουν τις αντίστοιχες ενέργειες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ανταγωνισμού, άλλων εθνικών αρχών ανταγωνισμού μελών-κρατών της ΕΕ καθώς και εθνικών αρχών ανταγωνισμού εκτός ΕΕ (Ηνωμένο Βασίλειο, ΗΠΑ, Αυστραλία, Ρωσία, Κίνα, Βραζιλία, Ινδία κλπ). Στη συγκεκριμένη σελίδα οι επιχειρήσεις μπορούν να ενημερωθούν για τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνουν οι επιχειρήσεις σε διάφορους κλάδους της οικονομίας σε άλλες χώρες, για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που έχουν ανακύψει από την υγειονομική κρίση και σε ποιες περιπτώσεις αυτές έχουν επιτραπεί από τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού με τις πρωτοβουλίες της ενθαρρύνει τις επιχειρήσεις να απευθυνθούν σε αυτήν για τυχόν αμφιβολίες και ερωτήσεις σχετικά με πρωτοβουλίες που θέλουν να αναλάβουν σε διάφορους κλάδους της οικονομίας, στο πλαίσιο εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού.

[\(Περισσότερες πληροφορίες\)](#)



## Ανταγωνισμός και ψηφιακή οικονομία

Δεδομένα κινητής στην Ελλάδα:

*Η Μελέτη της Rewheel*

Η Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού, υπό τις δραστηριότητες του προγράμματος έρευνας και ανάπτυξης, ξεκίνησε μια ευρεία ανασκόπηση της δομής και της λειτουργίας της ελληνικής ψηφιακής οικονομίας στο πλαίσιο των κλαδικών μελετών της για το ηλεκτρονικό εμπόριο και τον κλάδο Fintech. Η συνδεσιμότητα με το διαδίκτυο, και ιδίως η σύνδεση μέσω κινητών δεδομένων (smartphone και κινητή ευρυζωνική σύνδεση), αποτελεί βασικό παράγοντα της ψηφιακής οικονομίας. Στο πλαίσιο αυτής της προσπάθειας, η Επιτροπή Ανταγωνισμού ζήτησε από την Rewheel, μια ανεξάρτητη ερευνητική και συμβουλευτική εταιρεία της Φινλανδίας που ειδικεύεται στις διεθνείς συγκρίσεις συνδεσιμότητας κινητών επικοινωνιών να εκπονήσει μελέτη για την ανταγωνιστικότητα -των πιο πρόσφατων την περίοδο της μελέτης (Μάρτιος 2020)- τιμών συνδεσιμότητας κινητών δεδομένων στην Ελλάδα, χρησιμοποιώντας διεθνείς τεχνικές συγκριτικής αξιολόγησης και σταθμίζοντας διάφορους παράγοντες (π.χ. δομή της αγοράς, αριθμός και τύποι εμπλεκόμενων επιχειρήσεων).

Επικουρικά αναφέρεται ότι οι παρακάτω ανεξάρτητες αρχές και υπουργεία χωρών έχουν χρησιμοποιήσει/αναφερθεί στις ερευνητικές μελέτες αγοράς και ανταγωνισμού κινητής τηλεφωνίας της Rewheel: Ο πρώην Επίτροπος ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Joaquín Almunia, η Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το Υπουργείο Δικαιοσύνης των Ηνωμένων Πολιτειών, οι εισαγγελείς της Νέας Υόρκης και της Καλιφόρνιας, οι Εθνικές Αρχές Ανταγωνισμού του Καναδά, της Αυστραλίας, της Γερμανίας, της Αυστρίας και της Ολλανδίας, το Υπουργείο Οικονομικών της Ολλανδίας, το Υπουργείο Βιομηχανίας και Εμπορίου της Τσεχίας, η Επιτροπή Μονοπωλίων της Γερμανίας και οι Εθνικές Αρχές Τηλεπικοινωνιών του Ηνωμένου Βασιλείου, της Φινλανδίας, του Βελγίου, της Ολλανδίας, της Γερμανίας και της Ιρλανδίας.

Σκοπός της μελέτης της Rewheel είναι να αναλύσει, μεταξύ άλλων, την κατάσταση όσον αφορά τις τιμές και την ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρονται στους καταναλωτές στην Ελλάδα, σχετικά με τη συνδεσιμότητα σε δεδομένα, το καύσιμο της ψηφιακής οικονομίας, ειδικά σε πακέτα πλέον των 1-2 GB. Το εν λόγω μέγεθος, κρίνεται ως το ελάχιστο προκειμένου να είναι δυνατή η εστίαση στις επιπτώσεις των τιμών δεδομένων κινητής στη ζήτηση υπηρεσιών σε αγορές ψηφιακής οικονομίας, κάτι το οποίο αποτελούσε και την στόχευση της έρευνας που ζήτησε η Επιτροπή Ανταγωνισμού.





## Ανταγωνισμός και ψηφιακή οικονομία

Δεδομένα κινητής στην Ελλάδα:

*Η Μελέτη της Rewheel*

Η μελέτη της Rewheel κατέληξε σε [συγκεκριμένα συμπεράσματα](#). Χωρίς αναγκαστικά να εκφράζει τις απόψεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η μελέτη οδήγησε σε μία άνευ προηγουμένου στην Ελλάδα δημόσια ανταλλαγή απόψεων, με παράθεση στοιχείων από διάφορες πλευρές, και [απαντήσεις από τον εμπειρογνώμονα](#), κάτι το οποίο προάγει τη διαφάνεια και τον ουσιαστικό δημόσιο διάλογο μέσω της ανάλυσης στοιχείων.

Συναφείς έρευνες έχουν εκπονηθεί από τρίτους φορείς π.χ. η [Ευρωπαϊκή Επιτροπή](#), ειδικές συμβουλευτικές εταιρείες, ειδικά ενημερωτικά έντυπα (όπως το [Economist](#)), ιστοσελίδες (όπως [εδώ](#)) και τελευταία η [Ενδιάμεση Έκθεση της Επιτροπής Πισσαρίδη](#) (σελ. 62, διάγραμμα 4.9.), οι οποίες καταλήγουν περίπου στα ίδια συμπεράσματα με τη μελέτη της Rewheel.

Επίκειται - κατά τις δημόσιες ανακοινώσεις- [μελέτη που θα εκπονηθεί με εντολή της ΕΕΤΤ](#) επί των τιμών δεδομένων κινητής τηλεφωνίας, η οποία ασφαλώς θα προσφέρει στη συζήτηση. Στο πλαίσιο της ενασχόλησής της με την ψηφιακή οικονομία, η Επιτροπή Ανταγωνισμού έχει συστήσει μία ειδική ομάδα εμπειρογνομένων διεθνούς κύρους.

Η συγκεκριμένη ομάδα θα ενεργοποιηθεί στο επόμενο διάστημα για να μπορέσει να συνεισφέρει στην προσπάθεια κατάρτισης αντικειμενικών δεικτών παρακολούθησης της ψηφιακής οικονομίας, ενδεχομένως και των τιμών δεδομένων κινητής, και στην παρακολούθησή τους από το HCC Economic Intelligence Platform της Επιτροπής Ανταγωνισμού, στην οποία θα οργανωθεί πρόσβαση και για άλλες δημόσιες αρχές, στα πλαίσια της ρυθμιστικής συνεργασίας στην οποία προσβλέπει η Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Σε κάθε περίπτωση, αξίζει να σημειωθεί ότι σε συνέχεια της έρευνας της Ε.Α. και της δημόσιας συζήτησης, επακολούθησαν σημαντικές επιχειρηματικές πρωτοβουλίες για την ενίσχυση του ανταγωνισμού, όπως ειδικά η προσφορά πακέτων δεδομένων κινητής που προάγουν τη μεγάλη χρήση ψηφιακών υπηρεσιών, κάτι που συμβαδίζει με τους γενικότερους στόχους της Επιτροπής Ανταγωνισμού.





## Ανταγωνισμός και ψηφιακή οικονομία

*Ψηφιακές πλατφόρμες, οικοσυστήματα και δίκαιο ανταγωνισμού: προς νέους κανόνες*

Η ψηφιακή εποχή έφερε στο προσκήνιο διαδικτυακούς μεσάζοντες (intermediaries) και ψηφιακές πλατφόρμες που μπορούν να ελέγχουν και να οργανώνουν οικοσυστήματα μεγάλης αξίας, τα οποία δεν προσφέρουν απλώς προϊόντα και υπηρεσίες, αλλά και την τεχνική υποδομή και τα εργαλεία μέσω των οποίων μπορούν να δημιουργηθούν νέα προϊόντα και νέες πλατφόρμες. Έτσι, για παράδειγμα, έχουν προκύψει νέα ζητήματα ανταγωνισμού, όπου επιχειρήσεις αποκτούν δεσπόζουσα θέση λόγω της κατοχής τους σημείων ελέγχου του οικοσυστήματος (gatekeepers). Αυτό σημαίνει ότι μπορούν να επιβάλλουν καταχρηστικές πρακτικές σε άλλες επιχειρήσεις που συμμετέχουν στο οικοσύστημα, μειώνοντας συνεπώς τα κίνητρα τους για αύξηση της παραγωγικότητας.

Οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις, λόγω των σχέσεων τεχνολογικής και οικονομικής εξάρτησης στις οποίες υπόκεινται και της δομής του οικοσυστήματος, «κλειδώνουν» (lock in) σε αυτό και δεν μπορούν να αντικρούσουν ή να περιορίσουν τις αντι-ανταγωνιστικές συνέπειες των καταχρηστικών πρακτικών της επιχείρησης σε δεσπόζουσα θέση.

Η ισχύς των εταιρειών που δεσπάζουν στο οικοσύστημα εντείνεται από τη δυνατότητα που έχουν, μεταξύ άλλων, να αξιοποιούν τα δεδομένα μεγάλου όγκου (big data) και, πολλές φορές με τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης (artificial intelligence) να μπορούν να εκμεταλλεύονται καλύτερα τους πελάτες που αγοράζουν από τα οικοσυστήματα, και να χρησιμοποιούν την κεντρική θέση τους στις πολύπλευρες πλατφόρμες (multi-sided platforms) θέτοντας περιοριστικούς και δυνητικά αντι-ανταγωνιστικούς όρους. Συνεπώς, καθίσταται προβληματική η παραδοσιακή εστίαση του δικαίου ανταγωνισμού αποκλειστικά στον ορισμό σχετικής αγοράς, μια και ο ανταγωνισμός συχνά παίρνει την μορφή ενορχήστρωσης οικοσυστημάτων, και το δυνητικό πρόβλημα βρίσκεται στους όρους τους οποίους θέτει ο ενορχηστρωτής τόσο σε ψηφιακές πλατφόρμες αλλά και σε μη ψηφιακές ή σε υβριδικές.





## Ανταγωνισμός και ψηφιακή οικονομία

*Ψηφιακές πλατφόρμες, οικοσυστήματα και  
δίκαιο ανταγωνισμού: προς νέους κανόνες*

Κάτω από αυτές τις συνθήκες, το δίκαιο ανταγωνισμού πρέπει να μπορεί να λάβει υπόψη, κατά την εκτίμηση των ανταγωνιστικών πιέσεων, το πεδίο όπου λαμβάνει χώρα ο ανταγωνισμός.

Όπως έχει διαπιστωθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις προτάσεις της για τη θεσμοθέτηση μίας ρύθμισης εκ των προτέρων των ψηφιακών πλατφορμών και ενός νέου εργαλείου ανταγωνισμού το οποίο θα εφαρμόζεται εκ των υστέρων, οι διατάξεις της ΣΛΕΕ (Συνθήκη Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης) και ειδικά το άρθρο 102 ΣΛΕΕ μπορούν να εφαρμοστούν μόνο σε επιχειρήσεις που έχουν δεσπόζουσα θέση σε συγκεκριμένη αγορά και την καταχρώνται, ενώ δεν μπορούν να λάβουν πλήρως υπόψη τους τα αντι-ανταγωνιστικά προβλήματα που τίθενται σε πολύπλευρες αγορές, ή επιπτώσεις δικτύου και εκμάθησης, και του φαινομένου της ξαφνικής αλλαγής (tipping) της δομής της αγοράς, μέσω εμπορικών πρακτικών που εφαρμόζονται στο επίπεδο του οικοσυστήματος. Συνεπώς, η έννοια της «σχετικής αγοράς» στο άρθρο 2 του ν 3959/11 και άρθρο 102 ΣΛΕΕ είναι πολύ περιορισμένη για τη σωστή εκτίμηση της οικονομικής ισχύος κατά την ανάλυση των ανταγωνιστικών προβλημάτων που τίθενται από τις πλατφόρμες, ψηφιακές ή όχι, και ως εκ τούτου το πεδίο εφαρμογής του δικαίου ανταγωνισμού πρέπει να διευρυνθεί. Για αυτό το λόγο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει τη θεσμοθέτηση διάφορων κανονιστικών πλαισίων συμπληρωματικών στο δίκαιο ανταγωνισμού.

Γίνεται ολοένα και πιο φανερό από την επιστημονική συζήτηση στην Ευρώπη, αλλά και ευρύτερα, ότι η έννοια της σχετικής αγοράς δεν επαρκεί πλέον ως το μόνο πεδίο που λαμβάνει υπόψη το δίκαιο ανταγωνισμού. Και αυτό, γιατί η οριοθέτηση της σχετικής αγοράς δεν επαρκεί από μόνη της να λάβει υπόψη την ιδιαιτερότητα / περιπλοκότητα των πολύπλευρων αγορών, την ύπαρξη σημαντικών οικονομιών φάσματος, το γεγονός ότι εάν ακολουθηθεί η παραδοσιακή προσέγγιση οριοθέτησης θα πρέπει να οριστούν αγορές με μηδενική τιμή, το οποίο ενδέχεται να είναι προβληματικό, ή τέλος την παρουσία διαφόρων εταιρειών σε διάφορες κάθετες και διαγώνιες αγορές στις οποίες συμμετέχουν τρίτες εταιρείες που συνδέονται μεταξύ τους από ένα κοινό input, τα δεδομένα, και οι οποίες χωρίς να έχουν δεσπόζουσα θέση σε καμία από αυτές τις αγορές, μπορούν λόγω της κομβικής θέσης που κατέχουν σε αυτό το οικοσύστημα τρίτων (third-party ecosystem) να ενεργούν χωρίς να υπολογίζουν τους ανταγωνιστές ή προμηθευτές τους.





## Ανταγωνισμός και ψηφιακή οικονομία

*Ψηφιακές πλατφόρμες, οικοσυστήματα και  
δίκαιο ανταγωνισμού: προς νέους κανόνες*

Το σχέδιο νόμου για την τροποποίηση του 3959/11 που προσφάτως εισηγήθηκε η νομοπαρασκευαστική επιτροπή που συστάθηκε από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων εξετάζει και τα ζητήματα που τίθενται από την ψηφιακή οικονομία και περιέχει, μεταξύ άλλων, μία καινοτόμο διάταξη η οποία αφορά την κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης σε οικοσύστημα δομικής σημασίας για τον ανταγωνισμό στην Ελληνική Επικράτεια. Η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται μόνο όταν ο συνολικός κύκλος εργασιών της επιχείρησης σε δεσπόζουσα θέση ανέρχεται παγκοσμίως τουλάχιστον σε 300 εκ. Ευρώ. Για τη διάταξη αυτή, η οποία έχει συζητηθεί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, γίνεται εύφημη μνεία από τον εμπειρογνώμονα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ως μία πιθανή εξέλιξη και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η ουσία των νέων αυτών θεωριών περί οικοσυστημάτων έγκειται στη διαπίστωση ότι το δίκαιο ανταγωνισμού πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις επιχειρηματικές πρακτικές δημιουργίας και απορρόφησης της αξίας από τους οικονομικούς δρώντες που ανταγωνίζονται μεταξύ τους για την κατάκτηση ενός στρατηγικού ή διαχειριστικού πλεονεκτήματος, όταν αυτές οι στρατηγικές μπορεί να επιφέρουν σημαντικές αντι-ανταγωνιστικές συνέπειες. Σε τέτοιου είδους συνθήκες οργάνωσης της οικονομικής δραστηριότητας, το σημείο εκκίνησης της ανάλυσης του δικαίου ανταγωνισμού πρέπει να είναι το οικοσύστημα και όχι η σχετική αγορά. Οι επιχειρήσεις βρίσκονται σε ανταγωνισμό μεταξύ τους με σκοπό (α) τη διεύρυνση της πελατειακής τους βάσης, και/ή (β) την εκμετάλλευση αποτελεσμάτων δικτύου (network effects) και την τοποθέτησή τους σε σημεία ελέγχου (bottlenecks) ακόμη κι αν αυτή η τοποθέτηση δεν είναι κερδοφόρα σύμφωνα με συμβατικούς κανόνες εσόδων-κόστους. Αυτή η εμμονή με τη διεύρυνση της πελατειακής βάσης εξηγεί εν μέρει το γιατί οι εταιρείες συνεχίζουν να προσφέρουν «δωρεάν» προϊόντα/υπηρεσίες, ακόμη κι αν τα οφέλη που αποκομίζουν από πλευράς μεριδίου αγοράς ή απόκτησης δεδομένων χρηστών (τα δεδομένα μπορούν να θεωρηθούν το «τίμημα» που πληρώνουν οι χρήστες για τα «δωρεάν» προϊόντα/υπηρεσίες) δεν είναι άμεσα ρευστοποιήσιμα. Παρ' όλα αυτά η απόκτηση μεγάλης πελατειακής βάσης με μειωμένη κερδοφορία δεν είναι ο απώτερος στόχος αυτών των στρατηγικών. Αντίθετα, αυτές αποδίδουν όταν, μέσω της απόκτησης μεγάλης πελατειακής βάσης, οι εταιρείες είναι σε θέση να αναπτύξουν δυναμικές ικανότητες πρόγνωσης (π.χ. μια εταιρεία μπορεί να βελτιώσει τους αλγόριθμους της μέσω των δεδομένων που αντλεί από τους χρήστες). Αυτά τα οφέλη όχι μόνο αποδίδουν σε βάθος χρόνου αλλά βελτιώνουν και την κεφαλαιοποίηση της εταιρείας στην αγορά σε πιο άμεσο χρονικό ορίζοντα.





## Ανταγωνισμός και ψηφιακή οικονομία

*Ψηφιακές πλατφόρμες, οικοσυστήματα και  
δίκαιο ανταγωνισμού: προς νέους κανόνες*

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σκοπεύει, σε συνεργασία με άλλες Αρχές Ανταγωνισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και δημόσιους φορείς στην Ελλάδα, στη διερεύνηση των επιπτώσεων που μπορεί να έχει η νέα αυτή ανταγωνιστική διαδικασία στις ψηφιακές οικονομίες, η οποία ενδεχομένως ενταθεί στο πλαίσιο και του Internet of Things, στην Ελληνική οικονομία και αγορές γενικότερα, και στην εφαρμογή του δικαίου ανταγωνισμού ειδικότερα. Στόχος της Επιτροπής είναι η διερεύνηση αυτών των επιπτώσεων με την οργάνωση διαβούλευσης με επιχειρήσεις ψηφιακής οικονομίας που έχουν αναπτυχθεί στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια, και με τη βοήθεια ομάδας εμπειρογνομόνων διεθνούς κύρους, προκειμένου να προχωρήσει σε προτάσεις, τόσο σε εθνικό επίπεδο, όσο και σε Ευρωπαϊκό, για την εφαρμογή του δικαίου ανταγωνισμού και την πολιτική ανταγωνισμού στην ψηφιακή οικονομία.

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή προχώρησε στον διορισμό (αμισθί) στη θέση του ειδικού εμπειρογνώμονα για την ψηφιακή οικονομία, του καθηγητή στο London Business School, [Μιχάλη Ιακωβίδη](#), όπως επίσης και στη σύσταση μίας συμβουλευτικής ομάδας εμπειρογνομόνων με τη συμμετοχή διεθνώς καταξιωμένων ειδικών ψηφιακής οικονομίας, οι οποίοι θα συμβουλεύουν τον Πρόεδρο της Ε.Α. και την Ολομέλεια στο επόμενο διάστημα.





## Ανταγωνισμός και ψηφιακή οικονομία

*Ψηφιακές πλατφόρμες, οικοσυστήματα και  
δίκαιο ανταγωνισμού: προς νέους κανόνες*

Η διεθνής ομάδα εμπειρογνομόνων της Ε.Α. για την ψηφιακή οικονομία (η οποία παρέχει τις συμβουλευτικές της υπηρεσίες αμισθί)

Συντονιστής της Ομάδας:

[Frederic Jenny](#), President of the Competition Committee, OECD & emeritus professor of economics at ESSEC

Μέλη:

[Diane Coyle](#), Professor & Director of the Bennet Institute of Public Policy, University of Cambridge,

[Nick Economides](#), Professor of Economics at the NYU Stern Business School,

[Marco Iansiti](#), David Sarnoff Professor of Business Administration & codirector of the Laboratory for Information Science at Harvard and of the Digital Initiative at Harvard Business School

[Damien Neven](#), Professor of Economics and Head of the Economics Department, Graduate Institute of Geneva; Former chief economist of the European Commission

[George Petropoulos](#), Marie Curie Skłodowska Research Fellow at MIT and Bruegel and post-doctoral fellow at the MIT Initiative on the Digital Economy,

[Martin Peitz](#), Professor of Economics at the University of Mannheim & Director of the Mannheim Centre for Competition and Innovation,

[Geoffrey G. Parker](#), Professor of Engineering at the Thayer School of Engineering at Dartmouth,

[Patrick Rey](#), Professor of Economics at the University of Toulouse

[Katja Seim](#), Professor of Economics at Yale University with joint appointments in the School of Management and in the Department of Economics,

[Konstantinos Stylianou](#), Associate professor, Faculty of Law, University of Leeds,

[Marshall Van Alstyne](#), professor of Information Systems at Questrom School of Business at Boston University

[Nikos Vettas](#), Professor of Economics, Department of Economics, Athens University of Economics and Business

Η Ε.Α. αναμένει την κατάθεση του σχεδίου νόμου και τη δημόσια διαβούλευση που θα ακολουθήσει για αυτό το σημαντικό ζήτημα για το μέλλον του δικαίου και της πολιτικής ανταγωνισμού στην ψηφιακή εποχή.



## Χαρτογράφηση οικονομικών κλάδων και αγορών στην Ελλάδα

Σημαντικό στοιχείο στη στρατηγική τεχνοκρατικής μετάλλαξης της Επιτροπής Ανταγωνισμού είναι η αναγνώριση ότι η εφαρμογή του δικαίου ανταγωνισμού και μία ευρύτερη πολιτική ανταγωνισμού είναι απολύτως απαραίτητα στοιχεία για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και συνεπώς της θέσης της Ελλάδας στον διεθνή καταμερισμό εργασίας, τη βελτίωση της οικονομικής αποτελεσματικότητας αλλά και της κοινωνικής και περιβαλλοντολογικής βιωσιμότητας της οικονομικής ανάπτυξης, καθώς και την απαραίτητη προώθηση της οικονομίας της καινοτομίας.

Όπως έχει κριθεί από τη βιβλιογραφία, συμπεριλαμβανομένων και [προσφάτως δημοσιευμένων μελετών του ΔΝΤ](#), μία ενισχυμένη πολιτική προώθησης του ανταγωνισμού στις εθνικές αγορές είναι απαραίτητη και δρα συμπληρωματικά και με ευρύτερες στρατηγικές βιομηχανικής πολιτικής.

Διάφορες χώρες, όπως [προσφάτως η Μεγάλη Βρετανία](#) έχουν θεσμοθετήσει την εκπόνηση ετήσιας μελέτης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού για την κατάσταση του ανταγωνισμού (λ.χ. στη Μεγάλη Βρετανία το Competition and Markets Authority), πραγματοποιώντας μία ενδελεχή χαρτογράφηση των αγορών και των διαφόρων αλυσίδων αξίας και εκτιμώντας ανά τακτά χρονικά διαστήματα την πρόοδο που έχει συντελεστεί.

Σκοπός αυτών των μελετών είναι να παράσχουν στοιχεία για μία οικονομικά τεκμηριωμένη πολιτική ανταγωνισμού, όχι μόνο όσον αφορά την εφαρμογή του δικαίου ανταγωνισμού, για το οποίο είναι υπεύθυνη η Επιτροπή Ανταγωνισμού, αλλά και για όλες τις δημόσιες πολιτικές.

Τέτοιες πρακτικές («good practices») είναι απαραίτητες σε μία μικρή οικονομία όπως είναι η Ελληνική, με περιορισμένες δυνατότητες, λόγω της οικονομικής κρίσης, εισόδου καινούριων παικτών στην αγορά, περιορισμένων άμεσων ξένων επενδύσεων, και υπερβολικής ίσως ενσωμάτωσης ορισμένων επιχειρηματικών συμφερόντων με διάφορους μηχανισμούς παρεμβατισμού, οι οποίοι ενδέχεται να χρησιμοποιούνται για να προστατεύσουν τα οικονομικά αυτά συμφέροντα από εξωτερικούς ανταγωνιστές, και όχι για να προωθήσουν το αμιγώς δημόσιο συμφέρον.





## Χαρτογράφηση οικονομικών κλάδων και αγορών στην Ελλάδα

Αυτή η προσπάθεια θα πραγματοποιηθεί με το σχέδιο μία ετήσιας έκθεσης για την Κατάσταση Ανταγωνισμού στην Ελληνική Οικονομία, σε συνεργασία με ερευνητικές ομάδες από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Αυτή η προσπάθεια ανακοινώθηκε από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Ανταγωνισμού στο [4ο επιστημονικό συνέδριο δικαίου ανταγωνισμού](#) που διοργανώθηκε, υπό την αιγίδα της Επιτροπής Ανταγωνισμού, στις 8 Οκτωβρίου 2020. Έχει ήδη προχωρήσει η σύσταση της σχετικής ομάδας εμπειρογνομόνων, οι οποίοι θα κατευθύνουν την προσπάθεια, και έχουν συζητηθεί συνεργασίες με ερευνητικά κέντρα στην Ελλάδα και το εξωτερικό για την προετοιμασία της μεθοδολογίας που θα ακολουθηθεί.

Η Χαρτογράφηση των κλάδων και των αγορών, η οποία θα οδηγεί στη δημοσίευση περιοδικής (κάθε 12-18 μήνες) μελέτης από την ομάδα η οποία θα απευθύνεται στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων και στο Υπουργείο Οικονομικών, θα εστιάζει στην ανάλυση του επιπέδου συγκέντρωσης των κλάδων και αγορών (όπου υπάρχουν στοιχεία), στην ανάλυση τυχόν ρυθμιστικών και άλλων εμποδίων εισόδου και εξόδου, στην ανάλυση της διείσδυσης εισαγωγών και γενικότερα στο πόσο ανοιχτές είναι αυτές οι αγορές στον διεθνή ανταγωνισμό, στον δείκτη καινοτομίας και επενδύσεις σε Έρευνα και Ανάπτυξη του συγκεκριμένου κλάδου/αγοράς σε σχέση επίσης με τη διεθνή εμπειρία για τέτοιου είδους κλάδους/αγορές, την ύπαρξη ελέγχου αλλά και σημαντικής οικονομικής επιρροής από συγκεκριμένα επιχειρηματικά συμφέροντα σε διάφορους κλάδους της εθνικής οικονομίας, πράγμα το οποίο μπορεί να υποβοηθήσει τις δυνατότητες σύμπραξης ή ανάπτυξης αντι-ανταγωνιστικών επιπτώσεων, συντονισμένης ή μη συντονισμένης συμπεριφοράς.





## Χαρτογράφηση οικονομικών κλάδων και αγορών στην Ελλάδα

Η προσπάθεια συστηματικής χαρτογράφησης σκοπεύει στην

- προώθηση του ανταγωνισμού και στην έγκυρη και αντικειμενική πληροφόρηση των πολιτών και καταναλωτών,
- συγκέντρωση στοιχείων για το επίπεδο ανταγωνισμού σε διάφορους κλάδους της εθνικής οικονομίας και αγορών, τα οποία μπορούν να κατευθύνουν την προτεραιοποίηση των ενεργειών της Επιτροπής Ανταγωνισμού,
- ενημέρωση της κυβέρνησης όσον αφορά τη λειτουργία του ανταγωνισμού, και τυχόν ρυθμιστικά εμπόδια, ώστε να συνεισφέρει στο σχεδιασμό μίας αποτελεσματικής και στοχευμένης οικονομικής πολιτικής
- χάραξη επιχειρηματικών στρατηγικών και δυνατότητες εισόδου νέων παιχτών στην αγορά.

Η ομάδα εργασίας θα ξεκινήσει τον προγραμματισμό της τον Νοέμβριο 2020 με σκοπό την ολοκλήρωση της μεθοδολογίας και της πρώτης έκθεσης τον Δεκέμβριο 2021.

Η πρώτη έκθεση θα περιέχει μία εκτενή έρευνα για τις επιπτώσεις των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών και της γκρίζας οικονομίας στον ανταγωνισμό σε συνεργασία με τη Γεν. Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή.





## Εξωστρέφεια

Η πορεία της Επιτροπής το τελευταίο χρόνο αποδεικνύει ότι η εξωστρέφεια αποτέλεσε και αποτελεί σημαντικό στόχο της νέας διοίκησης. Η Ε.Α. υπέγραψε [μνημόνια συνεργασίας](#) με τους σημαντικότερους καταναλωτικούς φορείς στην Ελλάδα ενώ βρίσκεται σε τακτική επικοινωνία με την Ευρωπαϊκή Ένωση Καταναλωτών (The European Consumer Organisation - BEUC). Αναγνωρίζοντας το αμοιβαίο ενδιαφέρον των μερών για τη λειτουργία του υγιούς ανταγωνισμού και εκτιμώντας ότι η συνεργασία μεταξύ τους θα αποβεί προς όφελος των καταναλωτών, η Επιτροπή Ανταγωνισμού και οι ενώσεις καταναλωτών, ΕΚΠΟΙΖΩ, ΙΝΚΑ και ΚΕΠΚΑ, υπέγραψαν στις 25 Οκτωβρίου 2019 τρία (3) διμερή Μνημόνια Συνεργασίας.

Στα πλαίσια αυτής της συνεργασίας, η Επιτροπή Ανταγωνισμού οργάνωσε στις 9 Μαρτίου 2020 [ημερίδα επιμόρφωσης](#) προσβλέποντας στην ενίσχυση του ρόλου τους και στην επιμόρφωσή τους σε θέματα ανταγωνισμού, καθώς εκτιμά το σημαντικό ρόλο των ενώσεων καταναλωτών σε μια υγιώς λειτουργούσα ανταγωνιστική αγορά.

Η εν λόγω ημερίδα αναβλήθηκε λόγω Covid και προγραμματίζεται να λάβει χώρα στο προσεχές διάστημα.

Στα πλαίσια της επικοινωνίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση Καταναλωτών (The European Consumer Organisation - BEUC), η Επιτροπή είχε οργανώσει διεθνή ημερίδα στις 2 και 3 Ιουνίου 2020 με τη συμμετοχή των εθνικών ενώσεων καταναλωτών και εκπροσώπων ενώσεων καταναλωτών και αρχών ανταγωνισμού από άλλα κράτη μέλη, η οποία αναβλήθηκε λόγω Covid και προγραμματίζεται να λάβει χώρα στο προσεχές διάστημα.

Σκοπός της Επιτροπής είναι η ουσιαστική επιμόρφωση των ενώσεων καταναλωτών προκειμένου να τη συνδράμουν στο έργο της καθώς και η ανάδειξη της Επιτροπής σε φορέα που προωθεί το διάλογο μεταξύ αρχών ανταγωνισμού και ενώσεων καταναλωτών σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.





## Εξωστρέφεια

### Δίκαιο Ανταγωνισμού και Καταναλωτές

Η Επιτροπή συνεργάστηκε με το think [tank Inclusive Competition Forum](#) για τη διοργάνωση συνεδρίου για τη βιώσιμη ανάπτυξη και τον ανταγωνισμό, ενώ ανέλαβε επίσης την πρωτοβουλία με την Ολλανδική Επιτροπή Ανταγωνισμού, για την προώθηση της ενσωμάτωσης των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης στο δίκαιο ανταγωνισμού, και η οποία θα συνεχιστεί με μία θεσμική και τεχνική συνεργασία με την Ολλανδική Επιτροπή Ανταγωνισμού, ώστε να προχωρήσουμε σε προτάσεις σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η Ε.Α. προχώρησε στη δημιουργία επιτροπών εμπειρογνομόνων από διεθνούς φήμης ερευνητές από την Ελλάδα και το εξωτερικό για να στηρίξουν το έργο της Επιτροπής με τεχνογνωσία, τόσο όσον αφορά στη χαρτογράφηση των αγορών, όσο και στην ψηφιακή οικονομία.

Η Ε.Α. είναι σε συνεχή επικοινωνία με τις επιχειρήσεις, τους καταναλωτές και λοιπούς φορείς, ενώ μέσω δημόσιων τοποθετήσεων και προσπαθεί να επικοινωνήσει την πολιτική της Αρχής για σημαντικά ζητήματα όπως π.χ. η εφαρμογή του δικαίου ανταγωνισμού σε περίοδο οικονομικής κρίσης, μια και η οικονομική κρίση δεν αποτελεί δικαιολογία για αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές που πλήττουν τους καταναλωτές, ιδιαίτερα τους πιο αδύναμους οικονομικά.

Το δίκαιο του ανταγωνισμού έχει ξεκάθαρους κανόνες που δίνουν στην Επιτροπή Ανταγωνισμού την ευελιξία να λάβει υπόψη τη δύσκολη οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων, κάτι το οποίο ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού και μέλη της Γενικής Διεύθυνσης είχαν την ευκαιρία να αναπτύξουν σε μία ημερίδα που οργανώθηκε από την Ένωση Αωνύμων εταιρειών στις 15 Ιουνίου 2020. ([Περισσότερες πληροφορίες](#))

Είναι επίσης απαραίτητο, η πολιτική εφαρμογής του ανταγωνισμού να συνοδεύεται και από μία πιο άμεση πολιτική προώθησης του ανταγωνισμού.

Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσονται και οι προσπάθειες αλλαγής της «εικόνας» της Αρχής μέσω της πρωτοπόρας προσπάθειας «Διαγωνισμός και Τέχνη».





## Εξωστρέφεια

### Διαγωνισμός «Ανταγωνισμός και Τέχνη»

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, προκειμένου να ενισχύσει την ενημέρωση του ευρύτερου κοινού για τα κοινωνικά οφέλη του ανταγωνισμού για την Ελληνική οικονομία και να επικοινωνήσει τα θέματα ανταγωνισμού με τρόπο που να είναι πιο προσιτός και άμεσος, ειδικά στη νέα γενιά, ανέπτυξε μία νέα στρατηγική επικοινωνίας για την προώθηση της κουλτούρας του ανταγωνισμού στην Ελλάδα. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή προκηρύσσει διαγωνισμό δημιουργικότητας.

Στόχος του διαγωνισμού είναι η επιλογή της καλύτερης Συμβολικής Φιγούρας και ενός Βίντεο/Μηνύματος, ικανών να προωθήσουν τις αρχές και τα μηνύματα του υγιούς ελεύθερου ανταγωνισμού με σύγχρονα ψηφιακά μέσα.

Η Φιγούρα η οποία θα συμβολίζει, θα ενσωματώνει και θα διαδίδει με τον πιο εύστοχο τρόπο τη μάχη της Επιτροπής ενάντια σε αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές (ειδικά τα επιχειρηματικά καρτέλ), προς όφελος τόσο των επιχειρήσεων όσο και των καταναλωτών, θα χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία κόμικς, infographics και διαφημιστικών καταχωρίσεων που θα επικοινωνήσουν το έργο της Επιτροπής για την προώθηση του ανταγωνισμού.

Το Βίντεο/Μήνυμα το οποίο θα ενημερώνει το ευρύτερο κοινό για θέματα ανταγωνισμού και θα προάγει μηνύματα για την αξία του υγιούς ελεύθερου ανταγωνισμού, τόσο όσον αφορά στην επιχειρηματικότητα/καινοτομία και στην ανάπτυξη, όσο και ευρύτερα στην κοινωνία, θα προβάλλεται στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης της Ε.Α. καθώς και στους τηλεοπτικούς σταθμούς.

Η καλύτερη πρόταση σε κάθε μια από τις δύο κατηγορίες θα βραβευθεί με παροχή εξοπλισμού πληροφορικής σημαντικής αξίας.

Επιθυμία μας είναι επίσης η στήριξη των νέων δημιουργών και καλλιτεχνών της χώρας μας, ιδιαίτερα τη δύσκολη αυτή περίοδο, μέσω της δυνατότητας που θα τους δοθεί να αναπτύξουν τη φαντασία και τη δημιουργικότητά τους και να αφήσουν το αποτύπωμά τους στον σχεδιασμό της νέας επικοινωνιακής στρατηγικής της Επιτροπής Ανταγωνισμού, θέτοντας συνεπώς τις βάσεις για μία πιο ολιστική προώθηση της κουλτούρας του ανταγωνισμού στην Ελλάδα.

Με το πέρας του διαγωνισμού και την ανακήρυξη των νικητών, θα πραγματοποιηθεί τελετή βράβευσης όπου θα εκτίθενται τα καλύτερα έργα της κάθε κατηγορίας.





## Εξωστρέφεια

### Διαγωνισμός «Ανταγωνισμός και Τέχνη»

Για τους σκοπούς του Διαγωνισμού και προκειμένου η νέα γενιά να ενημερωθεί καλύτερα για τους στόχους και τις επιδιώξεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού αλλά και για την σημασία που έχει ο Υγιής Ανταγωνισμός τόσο για το κοινωνικό σύνολο όσο και για τις επιχειρήσεις και την οικονομική ανάπτυξη της χώρας, η Επιτροπή Ανταγωνισμού δημιούργησε (in-house) μια νέα ιστοσελίδα με νεανικό σχεδιασμό στην διεύθυνση <http://contest.epant.gr>



Η συμμετοχή στον διαγωνισμό θα γίνεται ηλεκτρονικά μέσω της ιστοσελίδας αυτής όπου και παρέχονται όλες οι σχετικές πληροφορίες, οι όροι και οι τεχνικές προδιαγραφές.

Ο διαγωνισμός είναι ανοικτός για όλους (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) και θα διαρκέσει από τη Δευτέρα 20 Ιουλίου έως και τη Δευτέρα, 30 Νοεμβρίου του 2020. Οι συμμετοχές μπορούν να είναι είτε ατομικές είτε ομαδικές.



## Ενίσχυση της διαφάνειας στην Επιτροπή Ανταγωνισμού

Το περασμένο διάστημα ενισχύθηκε η διαφάνεια στις διαδικασίες της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Η Ε.Α. δημοσίευσε τον Φεβρουάριο 2020 τον [Κώδικα δεοντολογίας και κυβερνασφάλειας](#), σχετικά με τη ρύθμιση του τρόπου άσκησης των καθηκόντων των μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού και του προσωπικού των οργανικών μονάδων της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Οι διατάξεις του Κώδικα προβλέπουν βασικές αρχές δεοντολογίας, έτσι ώστε, εντός του πλαισίου της κείμενης νομοθεσίας και των κανονιστικών διατάξεων, να διαφυλάσσεται η νομιμότητα και η αμεροληψία του έργου της Επιτροπής Ανταγωνισμού και των οργανικών μονάδων της, να εξασφαλίζεται η εμπιστοσύνη των επιχειρήσεων και να προστατεύεται ο ελεύθερος ανταγωνισμός στην αγορά. Ο κώδικας προσφέρει σημαντικές εγγυήσεις ειδικά για θέματα σύγκρουσης συμφερόντων, τόσο του προσωπικού της Αρχής, όσο και των μελών της Ολομέλειας της Αρχής.

Η Επιτροπή επίσης ανακοίνωσε και την [εκπόνηση ενός διεξοδικού Κώδικα Διαδικασιών](#), τόσο για εσωτερική χρήση, όσο και για πληροφόρηση του κοινού, ο οποίος είναι σε φάση ολοκλήρωσης και θα δημοσιευτεί τον Οκτώβριο 2020. Σ' αυτό το πλαίσιο, όσο και για την προώθηση της πολιτικής ανταγωνισμού, η Επιτροπή Ανταγωνισμού απέστειλε ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο σε εκατοντάδες συναλλασσόμενους («χρήστες των υπηρεσιών της») προκειμένου να συλλέξει την εμπειρία και τις απόψεις τους σχετικά με τις διαδικασίες ενώπιον της, αποσκοπώντας σε εποικοδομητικά σχόλια από μέρους τους, ώστε να βελτιώσει τις διαδικασίες της, τόσο αναφορικά με τη μείωση της γραφειοκρατίας, όσο και για την αύξηση της αποτελεσματικότητας και της διαφάνειας [τόσο της Γενικής Δ/σης Ανταγωνισμού όσο και της Επιτροπής Ανταγωνισμού].

Ειδικότερα, το συγκεκριμένο ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο κάλυπτε τους εξής τομείς:

- α) Διαφάνεια και η διαδικαστική αποτελεσματικότητα και
- β) Επικοινωνία και πολιτική προώθησης ανταγωνισμού.

Η επεξεργασία των απαντήσεων στα ερωτηματολόγια λήφθηκε επίσης υπόψη και για τις αλλαγές στον Οργανισμό της Επιτροπής, ενώ επίκεινται και αλλαγές στον Κανονισμό της Επιτροπής Ανταγωνισμού, ώστε το νομικό πλαίσιο λειτουργίας της να εκσυγχρονιστεί.





## Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού και ΜΜΕ

Η δραστηριότητα της Επιτροπής Ανταγωνισμού σχολιάστηκε θετικά από εξειδικευμένα διεθνή Μ.Μ.Ε., για πρώτη φορά στα χρονικά της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

- Το γνωστό στην Ευρωπαϊκή Ένωση περιοδικό Politico (στήλη Fair Play) δημοσίευσε ένα διθυραμβικό άρθρο με τον τίτλο 'Η Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού ανέρχεται από τις στάχτες της' (['The Hellenic Competition Commission is rising from the ashes with its new head, Ioannis Lianos'](#)) για τις προσπάθειες του Προέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού, και την δραστηριότητα της Ε.Α. κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19.
- Το ίδιο περιοδικό φιλοξένησε μία ανταπόκριση με θετικά σχόλια για την πρωτοβουλία της Ελληνικής Επιτροπής Ανταγωνισμού για τη [βιώσιμη ανάπτυξη και τον ανταγωνισμό](#).
- Η γνωστή νομική ιστοσελίδα Law Spot επίσης φιλοξένησε [συνέντευξη του Προέδρου της Ε.Α.](#) για τα θέματα της ψηφιακής οικονομίας.



## Συνεργασίες της Επιτροπής

### Συνεργασία με ΡΑΕ στον Κλάδο Ενέργειας

Σε συνέχεια των προσπαθειών της Επιτροπής Ανταγωνισμού για εντονότερη συνεργασία με τις ρυθμιστικές αρχές, και ειδικά στο πλαίσιο των προσπαθειών που έχει ξεκινήσει ο Πρόεδρος της Ε.Α. στο πλαίσιο της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής που προέδρευσε για την δημιουργία ενός δικτύου ανταγωνισμού και ρυθμιστικής πολιτικής, η Ε.Α. έχει προτείνει σε όλες τις ρυθμιστικές αρχές ήδη από τον Μάρτιο 2020 την υπογραφή Μνημονίων Συνεργασίας, στα πρότυπα του Μνημονίου Συνεργασίας με την ΕΑΑΔΗΣΥ τον Οκτώβριο 2019. Σε αυτό το γενικότερο πλαίσιο ενίσχυσης της συνεργασίας, υπογράφηκε στις 25 Σεπτεμβρίου 2020, στα γραφεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού, [Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής Ανταγωνισμού και της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας](#), για την εδραίωση και ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των δύο Αρχών, μέσω της αξιοποίησης των εμπειριών των δύο Αρχών και της ανάπτυξης στενότερων δεσμών μεταξύ τους.

Ιδιαίτερη βαρύτητα δόθηκε στη δημιουργία κοινών ομάδων εργασίας για την εκπόνηση κατευθυντήριων γραμμών, μελετών και ερευνών σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων των δύο Αρχών. Οι δύο Αρχές συμφώνησαν, μεταξύ άλλων, στην ανάληψη ενημερωτικών δράσεων για την προώθηση πολιτικών και στρατηγικών για την ενημέρωση των οικονομικών φορέων / συμμετεχόντων στην ενεργειακή αγορά σε θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων των δύο Αρχών, προς όφελος της κοινωνίας, της οικονομίας και του δημοσίου συμφέροντος.

Από δεξιά: Αθανάσιος Δαγούμας (Πρόεδρος ΡΑΕ),  
Ιωάννης Λιανός (Πρόεδρος Ε.Α.)





## Συμμετοχές σε συνέδρια

Συμμετοχή του Προέδρου, Ι. Λιανού, ως βασικού ομιλητή στα παρακάτω συνέδρια / ημερίδες:

- 28/5/2020 OECD Webinar Antitrust in Times of Crisis  
Διαδικτυακό σεμινάριο του ΟΟΣΑ για την αντιμονοπωλιακή νομοθεσία σε καιρούς κρίσης
- 8/6/2020 OECD - June Competition Week session on line of business restrictions
- 25/6/2020 ASCOLA - Academic Society for Competition Law Annual Conference 2020 - 25-27.6.2020 Annex Session 1 (COVID-19 SUB-PANEL) COMPETITION LAW IN TIMES OF PANDEMIC
- 26/6/2020 Chairing sessions in ASCOLA Main event Panel III Data Markets, Data Protection and Competition, Session Chair: Ioannis Lianos,
- 4/7/2020 Ioannis Lianos, "Restrictions on Privacy and Exploitation in the Digital Economy: A Competition Law Perspective"
- 16/7/2020 WEBINAR CONCERNING COMPETITION LAW\_NOMIKI BIBLIOTHIKI, «Sectoral researches by the Hellenic Competition Commission - the European Commission's proposal for a new "tool" in competition policy - the relationship with ex ante regulation - the national authority's ability to control anti-competitive government intervention»
- 20/8/2020 Webinar being hosted by CUTS International on the theme, "Competition Enforcement for Business Collaborations during COVID-19"
- 14-17/9/2020 2020 virtual ICN Annual Conference Cartel Working Group Plenary - "Big Data and Cartelization"
- 30/9/2020 The Konrad-Adenauer-Foundation is hosting the European Data Summit in Berlin to debate the European competition policy
- 8-9/10/2020, 4ο Συνέδριο της Νομικής Βιβλιοθήκης για το Δίκαιο Ανταγωνισμού - «Εναρκτήρια Ομιλία»



Μέλη της ΕΑ συμμετείχαν στα παρακάτω συνέδρια / ημερίδες / webinars

Συμμετοχή της Αντιπροέδρου της Ε.Α. Κ. Μπενετάτου:

- 16/09/2020 10ο συνέδριο σελφ σέρβις - Food Retail CEO Forum, Towards a Sustainable (post-Covid-19) Future, Βιώσιμες επιχειρήσεις - βιώσιμο μέλλον στις νέες συνθήκες, με θέμα «Live συνέντευξη για την ενδιάμεση έκθεση της ΕΑ για τα σούπερ μάρκετ και τα επόμενα βήματα»

Συμμετοχή των Εισηγητριών της Ε.Α. Μ. Ιωαννίδου και Μ. Ράντου:

- 8-9/10/2020, 4ο Συνέδριο της Νομικής Βιβλιοθήκης για το Δίκαιο Ανταγωνισμού - «New technologies (AI) and competition law - from the HCC/Regulators' point of view»

Συμμετοχή των Εισηγητών της Ε.Α. Π. Φώτη και Ι. Στεφάτου:

- 8-9/10/2020, 4ο Συνέδριο της Νομικής Βιβλιοθήκης για το Δίκαιο Ανταγωνισμού - «Antitrust Fines & commitments offered: how far can we go»

Επίσης, μέλη της ΓΔΑ συμμετείχαν στα παρακάτω συνέδρια / ημερίδες / webinars

Συμμετοχή της Αικ. Μάντζου, Προϊσταμένη Οικονομολόγος:

- 02/06/2020: ISTANBUL COMPETITION FORUM WEBINAR, with the participation of UNCTAD και τίτλο Competition Law and Policy During and in the Aftermath of COVID-19, όπου το θέμα της ομιλίας της ήταν: Should competition authorities consider wider public interest rather than focusing on economic efficiency in competition law enforcement? What would be the implications of this approach in the long-term?

Συμμετοχή της Θ. Αντωνιάδου, Επίκουρη Εισηγήτρια - Στατιστικός:

- 9-10/3/2020, Κωνσταντινούπολη, 1ο Εργαστήριο (Workshop) του Istanbul Competition Forum με τίτλο «Competition in Digital Platforms». Το θέμα της ομιλίας της αφορούσε στον ορισμό της σχετικής αγοράς στην περίπτωση των διαδικτυακών πλατφορμών, έχοντας ως επίκεντρο την ελληνική πλατφόρμα σύγκρισης τιμών και διαδικτυακών αγορών SKROUTZ, σε συνέχεια της σχετικής εξαγοράς.



Εγγραφείτε συνδρομητής  
στο Ενημερωτικό μας Δελτίο



Εγγραφή στο Ενημερωτικό Δελτίο της Επιτροπής  
Ανταγωνισμού.

Όνοματεπώνυμο

Email

Εγγραφή

■ Συμφωνώ με την Πολιτική Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΕΠΙΤΡΟΠΗ  
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ**

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ